

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 04.11.2002
KOM(2002) 599 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

**OM HALVTIDSUTVÄRDERINGEN AV EU:S HANDLINGSPLAN MOT
NARKOTIKA (2000–2004)**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

OM HALVTIDSUTVÄRDERINGEN AV EU:S HANDLINGSPLAN MOT NARKOTIKA (2000–2004)

1. EU:S STRATEGI FÖR NARKOTIKAFRÅGOR OCH HANDLINGSPLAN MOT NARKOTIKA (2000–2004)

Narkotikabekämpningen har hög prioritet inom Europeiska unionen. Rapporterna från Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN) och Europol visar tydligt att narkotikamissbruket och den olagliga narkotikahandeln fortfarande är omfattande och att narkotikarelaterad brottslighet, hälsoproblem och social utslagning vållar samhället skada. Det behövs därför en gemensam insats.

Kommissionen lade 1999 fram ett meddelande om Europeiska unionens handlingsplan för narkotikabekämpning (2000–2004)¹. På grundval av meddelandet godkände Europeiska rådet vid mötet i Helsingfors i december 1999 EU:s strategi för narkotikafrågor 2000–2004, i vilken elva allmänna syften och sex huvudmål fastställs för EU under denna period². Strategin uppmanar till en sektorsövergripande och integrerad strategi, där en minskning av tillgång och efterfrågan ses som lika viktiga och ömsesidigt förstärkande inslag, vilket betonades av den extra sessionen i Förenta nationernas generalförsamling (UNGASS) om narkotika i juni 1998.

Europeiska rådet antog vid sitt möte i Feira i juni 2000 EU:s handlingsplan mot narkotika 2000–2004 (nedan handlingsplanen). I handlingsplanen omsattes EU:s strategi för narkotikafrågor i ungefär 100 konkreta åtgärder som skall vidtas av medlemsstaterna, kommissionen, ECNN och Europol.

Handlingsplanen har följande tre syften:

- (i) Att ge en vägledning för alla aktörer inom EU när de ställer upp prioriteringar på narkotikaområdet.
- (ii) Att se till att narkotikafrågan får det stöd på hög nivå som behövs.

¹ KOM (1999) 239 slutlig, 26.5.1999.

² Strategins elva allmänna syften är följande: a) Att se till att narkotikafrågan fortsätter att vara ett prioriterat område för EU, b) att se till att insatser utvärderas, c) att behålla EU:s väl avvägda narkotikastrategi, d) att ge större prioritet åt såväl förebyggande åtgärder och minskning av efterfrågan som minskning av de negativa följderna av narkotikamissbruk, e) att förstärka kampen mot olaglig narkotikahandel och intensifiera polissamarbetet mellan medlemsstaterna, f) att främja samarbete mellan flera organ och deltagande från det civila samhällets sida, g) att fullt ut utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Amsterdamfördraget, särskilt artikel 31 e om minimiregler på området olaglig narkotikahandel, h) att säkerställa insamling och spridning av tillförlitliga och jämförbara uppgifter om förekomsten av narkotika i EU, i) att gradvis integrera kandidatländerna och intensifiera det internationella samarbetet, j) att främja internationellt samarbete på grundval av de riktlinjer som antogs vid UNGASS och k) att betona att det behövs tillräckliga resurser för att framgångsrikt genomföra strategin. De sex huvudmålen är a) att under loppet av fem år avsevärt minska förekomsten av olaglig narkotikaanvändning, b) att avsevärt minska förekomsten av narkotikarelaterade hälsoskador, c) att avsevärt öka antalet framgångsrikt behandlade missbrukare, d) att avsevärt minska tillgången på illegala droger, e) att avsevärt minska antalet narkotikarelaterade brott och f) att avsevärt minska penningtvätt och olaglig handel med prekursorer.

- (iii) Att ge en solid grund för utvärderingen av EU:s strategi för narkotikafrågor.

Handlingsplanen uppmanar till en global, väl avvägd och integrerad strategi för narkotikaproblematiken. Den bygger på inställningen att man för att kunna lösa narkotikaproblemet även måste ta itu med fattigdom, arbetslöshet och social utslagning, med hjälp av redskap som utbildning, forskning och utveckling. Handlingsplanen är indelad i följande fem avsnitt: i) Samordning, ii) information och utvärdering, iii) minskning av efterfrågan samt förebyggande av narkotikamissbruk och narkotikarelaterad brottslighet, iv) minskad tillgång och v) internationellt samarbete.

2. MÅLSÄTTNINGAR, OMFATTNING OCH METOD FÖR UTVÄRDERINGEN AV EU:S HANDLINGSPLAN

2.1. Målsättningar och omfattning

Enligt punkt 2.2 i handlingsplanen skall kommissionen anordna lämpliga utvärderingar efter halva tiden och efter genomförandet av handlingsplanen och lägga fram resultaten för rådet och Europaparlamentet. Europaparlamentet betonade också behovet av en utvärdering av narkotikapolitiken inom EU i sitt betänkande om kommissionens meddelande om handlingsplanen³. För att driva på denna process inledde det danska ordförandeskapet en diskussion om EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning vid ett informellt möte inom rådet (rättsliga och inrikes frågor) i september 2002.

I det meddelande om genomförande av EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning (2000–2004) som kommissionen lade fram 2001⁴ betonades att utvärderingen bör göras i tre steg:

- **Steg 1:** Utvärdering av i vilken utsträckning den verksamhet som anges i handlingsplanen har genomförts.
- **Steg 2:** Utvärdering av i vilken utsträckning handlingsplanen har bidragit till uppnåendet av narkotikastrategins mål.
- **Steg 3:** Utvärdering av vilka konsekvenser handlingsplanens och strategins åtgärder har haft för narkotikasituationen.

Kommissionen har inte för avsikt att fälla ett omdöme om medlemsstaternas narkotikapolitik, varken i halvtidsutvärderingen eller i den slutliga utvärderingen. Syftet med halvtidsutvärderingen är snarare att bedöma i vilken utsträckning den verksamhet som anges i handlingsplanen har genomförts (steg 1). Den slutliga utvärderingen syftar till att bedöma i vilken utsträckning handlingsplanen har bidragit till uppnåendet av narkotikastrategins mål och hur handlingsplanen och strategin har påverkat narkotikasituationen i EU (steg 2 och 3).

Halvtidsutvärderingen kommer att vara ett användbart redskap för EU i samband med det 46:e mötet med Förenta nationernas narkotikakommission, som skall hållas i april 2003. Vid det mötet kommer man att bedöma vilka framsteg som har gjorts när det gäller att uppnå de målsättningar och syften som angavs i den politiska deklaration som antogs vid den extra sessionen i Förenta nationernas generalförsamling (UNGASS) om narkotika i juni 1998, och undersöka hur de problem som uppstått kan lösas.

³ Dokument A5-0063/1999, 19.11.1999.

⁴ KOM (2001) 301 slutlig, 8.6.2001.

Den slutliga utvärderingen av handlingsplanen kommer att färdigställas i slutet av 2004. De utvärderingsverktyg som redan inrättats för halvtidsutvärderingen kommer att användas, och ytterligare verktyg kan behöva utvecklas. Den slutliga utvärderingen kommer att ligga till grund för den framtida utvecklingen av EU:s narkotikapolitik från 2005 och framåt.

2.2. Metod för halvtidsutvärderingen

EU:s handlingsplan innehåller åtgärder som skall vidtas av medlemsstaterna, Europeiska kommissionen, ECNN och Europol. För att bedöma i vilken utsträckning dessa aktörer har vidtagit de aktuella åtgärderna har följande fyra huvudsakliga informationskällor använts:

- i) Medlemsstaternas svar på ett frågeformulär om resultaten på nationell nivå.
- ii) Den uppdaterade uppföljningstabellen över kommissionens, ECNN:s och Europols insatser.
- iii) Den inbördes utvärdering som har utförts inom rådet angående rättstillämpningssystemen och deras roll i bekämpningen av narkotikahandeln.
- iv) De initiativ som kommissionen eller medlemsstaterna har tagit på EU-nivå och som har antagits eller är under behandling.

Bedömningen omfattar alla fem huvudområden i handlingsplanen, dvs. samordning, information och utvärdering, minskad efterfrågan och förebyggande av narkotikamissbruk och narkotikarelaterad brottslighet, minskad tillgång och internationellt samarbete.

2.2.1. Resultat på nationell nivå

De flesta aspekter av insatserna på narkotikaområdet faller under medlemsstaternas behörighet och ett av handlingsplanens huvudsyften är att uppmuntra till nationella insatser. Svaren på det frågeformulär som skickades ut av det belgiska ordförandeskapet, vilket täcker de punkter i handlingsplanen där medlemsstaterna skulle vidta åtgärder, har därför avgörande betydelse för utvärderingen.

På grundval av svaren på frågeformuläret utarbetade kommissionens tjänstegrenar ett arbetsdokument ("Översynen över framstegen") där medlemsstaternas bidrag presenteras tematiszt i den ordning som anges i handlingsplanen⁵. Målet var att visa vilka framsteg som har gjorts när det gäller att genomföra handlingsplanen. Översynen har legat till grund för bedömningen av i vilken utsträckning handlingsplanen har genomförts på nationell nivå. En sammanfattning av svaren återfinns i [bilaga 1](#).

2.2.2. Kommissionens, ECNN:s och Europols framsteg

Vad gäller kommissionen, ECNN och Europol offentliggjorde kommissionen 2001 i sitt meddelande om genomförande av EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning⁴ en uppföljningstabell över alla punkter i handlingsplanen där dessa aktörer skulle vidta åtgärder. Uppföljningstabellen utarbetades i samråd med ECNN och Europol och den har som syfte att säkerställa att åtgärderna vidtas inom de fastställda tidsramarna och att genomförandet av dem

⁵ "Mid-term Evaluation of the EU Action Plan on Drugs 2000-2004: Progress Review for the Member States". Dokumentet finns på webbsidan Europa (http://europa.eu.int/comm/justice_home/unit/drogue_en.htm) (ej på svenska).

övervakas. I tabellen redogörs för vilka framsteg som gjorts, vilka tidsramar som gäller för genomförandet och hur hög prioritet åtgärderna anses ha. I samband med halvtidsutvärderingen har uppföljningstabellen uppdaterats för att korrekt återge läget efter halva genomförandeperioden för handlingsplanen (se bilaga 2).

2.2.3. Den inbördes utvärderingen

En annan informationskälla har varit de tillgängliga nationella rapporter som sammanställts som ett led i den inbördes utvärdering som företagits angående rättstillämpningssystemen i medlemsstaterna. Denna utvärdering har letts av rådet och den har tillfört en stor mängd värdefulla uppgifter. Utvärderingen härrör från den gemensamma åtgärd som rådet beslutade om i december 1997 om införande av en ordning för utvärdering av tillämpning och genomförande på nationell nivå av internationella åtaganden i kampen mot den organiserade brottsligheten⁶. Rättstillämpningen och dess roll i kampen mot olaglig narkotikahandel valdes ut som ämne för den andra omgången inbördes utvärdering enligt den gemensamma åtgärden. Detta arbete pågår fortfarande inom rådet.

2.2.4. EU-rättsakter på narkotikaområdet

Vid halvtidsutvärderingen har man också beaktat de olika rättsakter på narkotikaområdet som antagits eller lagts fram för rådet under perioden 2000–2002 (bilaga 3).

3. RESULTATEN AV HALVTIDSUTVÄRDERINGEN

Resultaten av halvtidsutvärderingen bygger på den metod som beskrivs i avsnitt 2.2. I utvärderingen anges för vart och ett av planens fem huvudområden vilka framsteg som har gjorts på nationell nivå och EU-nivå sedan 2000 och på vilka områden ytterligare framsteg behöver göras innan genomförandetiden för handlingsplanen löper ut.

3.1. Samordning

Resultat på nationell nivå

- Alla medlemsstater anser att frågan om samordning av narkotikapolitiken inom förvaltningen är viktig.
- Olika samordningsmetoder har valts beroende på hur stor vikt de olika länderna lägger vid narkotikaproblemet och beroende på ländernas struktur och administrativa organisation.
- De flesta medlemsstater har antagit en nationell plan eller strategi om narkotikapolitiken.
- Många nationella handlingsplaner har utarbetats i överensstämmelse med principerna i EU:s handlingsplan.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Alla medlemsstater bör överväga att anta en nationell strategi för narkotikafrågor och/eller en handlingsplan samt en samordningsmekanism för att säkerställa kontinuitet och sammanhang i narkotikarelaterade insatser på alla nivåer.

⁶ EGT L 344, 15.12.1997, s. 7.

Resultat på EU-nivå

- Tre möten mellan de nationella narkotikasamordnarna har ägt rum sedan handlingsplanen antogs. Kommissionen, ECNN och Europol har också deltagit i dessa möten för att utbyta information och se över möjligheterna att utöka samarbetet.
- Kommissionen och ECNN kommer att lägga fram resultaten av sin undersökning av nationella strategier och samordningsinstrument i slutet av 2002. Resultaten av denna undersökning kommer att utgöra en viktig grund för bedömningen av om och hur de befintliga samordningsarrangemangen kan förbättras.
- Rådet säkerställer en global och samordnad strategi för narkotikafrågan genom arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor. Denna arbetsgrupp har fått en viktigare roll de senaste två åren, särskilt på grund av att verksamheten inom rådets arbetsgrupp med ansvar för den politiska dialogen om den externa dimensionen av narkotikafrågorna har införlivats i gruppens arbete.
- Kommissionen har en särskild enhet för samordning av kampen mot narkotika och inrättade 1989 en intern "Interinstitutionell arbetsgrupp för narkotikafrågor", som skall utarbeta kommissionens ståndpunkt i narkotikafrågor. År 2001 inrättade kommissionen en särskild samordningsmekanism som skall säkerställa att narkotikarelaterade frågor i samband med kommissionens yttre förbindelser samordnas bättre.
- Europaparlamentet, Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har deltagit aktivt i arbetet med att utveckla EU:s narkotikapolitik och deras synpunkter beaktades vid utarbetande av EU:s strategi för narkotikafrågor.
- I februari 2000 organiserade kommissionen tillsammans med rådet, Europaparlamentet, Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén den andra konferensen om den europeiska narkotikapolitiken⁷. Många icke-statliga organisationer som arbetar på narkotikaområdet deltog i konferensen, som visade sig vara till nytta för utarbetandet av EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Med utgångspunkt från kommissionens och ECNN:s undersökning av nationella strategier och samordningsinstrument kommer kommissionen lägga fram förslag till hur resultaten av undersökningen bäst kan presenteras.
- Brottsbekämpande insatser på EU-nivå på narkotikaområdet bör samordnas bättre.
- Den interinstitutionella samordningen bör förbättras, särskilt i samband med den slutliga utvärderingen av handlingsplanen. Det är också viktigt att den interinstitutionella samordningen förbättras i samband med internationella högnivåmöten om narkotikafrågor, t.ex. ministersegmentet vid det 46:e mötet med Förenta nationernas narkotikakommission som skall hållas i april 2003.
- Det bör utvecklas en strategi för att förstärka samarbetet med det civila samhället på narkotikaområdet.

⁷ Den första konferensen ägde rum i december 1995.

3.2. Information och utvärdering

3.2.1. Information

Resultat på nationell nivå

- Tillgängligheten till och kvaliteten på uppgifter om narkotikasituationen har blivit bättre i medlemsstaterna.
- Alla medlemsstater arbetar på att tillhandahålla jämförbara och tillförlitliga uppgifter om de fem epidemiologiska nyckelindikatorer⁸ som nämns i handlingsplanen. De följer de riktlinjer som rådet godkände i december 2001⁹. De flesta medlemsstater har infört ett strukturerat tillvägagångssätt med särskilda arbetsgrupper och deltagande i ECNN:s arbetsgrupper om indikatorerna.
- Medlemsstaterna anser också att de tillhandahåller tillräckliga resurser till information om indikatorerna.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Medlemsstaterna bör sträva efter att förbättra tillgängligheten till och kvaliteten på uppgifterna om narkotikasituationen, för att uppnå en bättre överensstämmelse med uppgifterna på EU-nivå.
- Det finns ett behov av att säkerställa ett fortsatt politiskt stöd på hög nivå och tillräckliga resurser när det gäller att lämna jämförbara och tillförlitliga uppgifter om de fem epidemiologiska nyckelindikatorerna.
- Medlemsstaterna uppmanas att stödja utvärderingsprocessen, särskilt genom att berika de grundläggande uppgifterna för 1999¹⁰ genom att tillhandahålla motsvarande information år 2004 (avseende år 2003) och genom att i god tid före den slutliga utvärderingen lämna information om mekanismer, metoder och resultat i samband med deras utvärdering.

Resultat på EU-nivå

- Tillgängligheten till och kvaliteten på information om narkotikasituationen på EU-nivå har blivit bättre. ECNN utarbetar årligen en rapport om narkotikasituationen inom EU. Europol lägger årligen fram en "lägesrapport om organiserad brottslighet i Europeiska unionen" och en "lägesrapport om narkotikaproduktion och narkotikahandel". Dessa rapporter finns på ECNN:s respektive Europol's webbsida och kan även beställas från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer.

⁸ De fem nyckelindikatorerna är:

- Narkotikabrukets omfattning och mönster bland allmänheten.
- Det problemfyllda narkotikabrukets utbredning.
- Narkotikabrukarens efterfrågan av behandling.
- Narkotikarelaterade dödsfall och dödligheten bland narkotikabrukare.
- Narkotikarelaterade infektionssjukdomar (HIV, Hepatit).

⁹ Cordroque 67 (ej offentliggjord).

¹⁰ Rapport från ECNN och Europol "Presentation of the first baseline for an evaluation of the European Union Strategy on Drugs (2000-2004)". Cordroque 72.

- ECNN och Europol har för första gången lagt fram grundläggande uppgifter, avseende år 1999¹¹, på området för tillgång och efterfrågan på narkotika. De skall användas i den slutliga utvärderingen av handlingsplanen.
- ECNN har tillsammans med medlemsstaterna utarbetat riktlinjer för genomförandet av de fem epidemiologiska nyckelindikatorerna och för uppsökande och förebyggande arbete. Riktlinjerna om genomförandet av de fem epidemiologiska nyckelindikatorerna antogs formellt av ECNN:s styrelse och införlivades i den ovannämnda rådsresolutionen från december 2001. I slutet av 2001 upprättade kommissionen och ECNN en informell arbetsgrupp som skall se till att riktlinjerna genomförs konkret och att överlappningar med befintliga eller framtida gemenskapsprogram på detta område undviks.
- En mängd användbar information har inhämtats i samband med sammanställningen av den översyn över framstegen som kommissionen utarbetade på grundval av bidrag från medlemsstaterna om genomförandet av EU:s handlingsplan på nationell nivå under 2000 – 2002 (se avsnitt 2.2.1).
- Kommissionen samlade också in information om medlemsstaternas narkotikalagstiftning när den utarbetade ett förslag till rådets rambeslut om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel¹².
- Handlingsplanen har också lett till att ett antal databaser har utvecklats eller håller på att utvecklas. Det finns en databas om de projekt för tekniskt bistånd som medlemsstaterna och gemenskapen har i tredje länder och en databas för projekt i kandidatländerna. Dessa databaser innehåller information om projektens målsättningar och om partner, budget och tidsramar. De har skapats och administreras av kommissionens tjänstegrenar, eftersom man vill bidra till att undvika dubbelarbete och överlappningar när kommissionen och medlemsstaterna planerar och genomför projekt.
- Mer information om nya tendenser på narkotikaområdet kommer att bli tillgänglig till följd av ett projekt som bygger på slutsatser från rådet¹³. Detta nystartade projekt, som nio medlemsstater deltar i, samfinansieras genom gemenskapsprogrammet för förebyggande av narkotikamissbruk.
- I enlighet med punkt 2.1.6 i handlingsplanen inledde kommissionen i samarbete med ECNN under våren 2002 en eurobarometerundersökning om ungdomar och narkotika, som omfattade befolkningen i åldrarna 15–24 år i de 15 medlemsstaterna. Rapporten om denna undersökning kommer att finnas tillgänglig på webbsidan Europa i slutet av 2002.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- I enlighet med rådets resolution från december 2001 om genomförandet av de fem viktiga epidemiologiska indikatorerna bör medlemsstaterna och kommissionen i nära samarbete med ECNN fortsätta att undersöka de bästa sätten och metoderna att stödja genomförandet

¹¹ År 1999 var det sista året före handlingsplanens början. Uppgifter om 1999 kommer att jämföras med uppgifter för 2003 för att mäta handlingsplanens effekter.

¹² Se professor De Courrières slutsatser på webbsidan Europa:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/unit/drogues/rapport_maitre_en.pdf

¹³ Rådets slutsatser om att lägga ut uppgifter om nya tendenser och mönster i fråga om narkotikamissbruk, bruk av flera narkotikapreparat och därmed förbundna risker på nätverk (EGT C17, 19.1.2001).

av dessa indikatorer inom ramen för gemenskapens indikatorer för folkhälsa, och vidta lämpliga åtgärder.

- ECNN bör tillsammans med Europol och i samarbete med medlemsstaterna fortsätta att utveckla indikatorer, i synnerhet för tillgångssidan i enlighet med punkt 2.1.3 i handlingsplanen.
- ECNN och Europol bör jämföra uppgifter för 2003 med de grundläggande uppgifterna för 1999 på narkotikaområdet vid den slutliga utvärderingen av handlingsplanen.
- På vissa områden behövs det ytterligare jämförbar information på EU-nivå, t.ex. vad gäller narkotikarelaterade budgetutgifter och tillämpningen av narkotikalagstiftningen¹⁴.
- Det behövs mer information om nya tendenser vad gäller narkotikabrukets mönster och vad gäller nya droger på marknaden. Sådan information behövs särskilt i fråga om syntetiska droger, där nya tendenser och nya substanser kan komma fram mycket snabbt.
- Man bör ytterligare undersöka möjligheten att göra en kartläggning över narkotika-relaterade forskningsprojekt på nationell nivå och EU-nivå.
- Eurobarometerundersökningen om ungdomar och narkotika, som omfattade befolkningen i åldrarna 15–24 år i de 15 medlemsstaterna, bör upprepas 2004 med hänsyn till den slutliga utvärderingen av handlingsplanen.

3.2.2. Utvärdering

Resultat på nationell nivå

- I vissa länder pågår arbete för att utveckla en effektiv övervakning och utvärdering av insatser. Flera medlemsstater har tagit upp frågan om svårigheterna med att bedöma åtgärder på detta område. Det finns dock medlemsstater som har kunnat fastställa specifika indikatorer för att övervaka förändringar på narkotikaområdet.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Alla narkotikarelaterade insatser behöver utvärderas regelbundet i alla medlemsstater.

Resultat på EU-nivå

- Kommissionen har inlett en extern utvärdering av gemenskapens lagstiftning om kemiska prekursorer och av den gemensamma åtgärden om nya syntetiska droger. Båda rapporterna har utarbetats och håller på att gås igenom av kommissionen.
- Kommissionen har gjort en halvtidsutvärdering av gemenskapsprogrammet för förebyggande av narkotikamissbruk. Denna utvärdering var användbar för utarbetandet av det nya folkhälsoprogrammet.
- Det gemenskapsfinansierade programmet ”Nord-Syd-samarbete för bekämpning av narkotika och narkotikamissbruk” med utvecklingsländer har också utvärderats av externa

¹⁴ ECNN har lagt fram en undersökning om narkotikarelaterade budgetutgifter och en om lagföring av narkotikamissbrukare i EU. Mer information finns på <http://www.emcdda.org>.

oberoende konsulter. Kommissionen håller på att undersöka hur deras slutsatser bäst kan följas upp.

- ECNN:s informationsnät (Reitox) har också utvärderats externt. Förslag om att göra nätet effektivare kommer att läggas fram för ECNN:s styrelse i januari 2003.
- Rådet håller för sin del på att utföra en inbördes utvärdering om medlemsstaternas rättstillämpning i fråga om narkotika (se avsnitt 2.2.3).

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Utvärdering av all verksamhet på narkotikaområdet bör främjas ytterligare och utföras regelbundet. ECNN och Europol bör också utveckla lämpliga utvärderingsverktyg i samarbete med medlemsstaterna.

3.3. Minskning av efterfrågan, förebyggande av narkotikamissbruk och narkotikarelaterad brottslighet

3.3.1. Minskning av efterfrågan och förebyggande av narkotikamissbruk

Resultat på nationell nivå

- Medlemsstaterna har i stor utsträckning lagt större vikt vid förebyggande och behandling och följt riktlinjerna i handlingsplanen. Alla medlemsstater anser att det är viktigt att utarbeta omfattande program för efterfrågeminskning. Programmen genomförs ofta lokalt, i samarbete med det civila samhället och icke-statliga organisationer.
- Alla medlemsstater anser att det är viktigt att utveckla omfattande program för förebyggande, både avseende lagliga och olagliga droger. Förebyggande verksamhet i skolor är en prioritet.
- Insatser för att tillhandahålla lämpliga fritidsaktiviteter som alternativ till narkotika är särskilt inriktade på sårbara grupper i stadsområden med sociala problem.
- En rad olika lågtröskelprogram, uppsökande arbete och rörliga enheter är inriktade på de narkotikamissbrukare som är svårast att nå och de betraktas som en viktig inkörsport för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, t.ex. infektionssjukdomar och överdoser.
- Att informera och öka medvetenheten ingår i alla medlemsstaters strategier för att minska efterfrågan. Det är allmänt erkänt att massmediakampanjer bör kompletteras med direktkontakter med målgrupperna.
- Alla medlemsstater tillhandahåller en rad olika former av behandlingshjälp, bland annat drogfri och medicinskt övervakad behandling.
- Utbyte av sprutor och metadonbehandling är särskilt vanligt förekommande åtgärder i medlemsstaterna när det gäller att minska de risker som hänger samman med narkotikaberoende.
- Behandling av narkotikamissbrukare i fängelser tas också på stort allvar. Drogfria avdelningar i fängelserna blir allt vanligare.

- Medlemsstaterna har också varit aktiva med att inrätta mekanismer för att kunna erbjuda andra alternativ än fängelse för narkotikamissbrukare. Innovativa idéer, som att inrätta särskilda narkotikadomstolar, har genomförts för att ta itu med denna fråga effektivare.
- När det gäller forskning har alla medlemsstater pågående undersökningar eller forskningsprogram och de har ofta inrättat särskilda organisationer för detta syfte.
- Medlemsstaterna utför betydande forskning om bilkörning under påverkan av olaglig narkotika.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Det bör göras större insatser för att utveckla innovativa program för förebyggande. Resultaten bör sedan spridas på ett effektivare sätt, genom europeiska kanaler som ECNN:s databas om program för minskning av efterfrågan (EDDRA).
- Utvärderingen ger vid handen att utvecklingen av särskilda narkotikarelaterade utbildningskurser och nätverk för yrkesverksamma som arbetar inom hälso- och sjukvård, utbildning eller med ungdomar har gått långsamt. Gemensamma normer och utbildningsmoduler och utbyte av personal och bästa praxis bör utvecklas mera aktivt, med användning av tillgängliga relevanta gemenskapsprogram, t.ex. programmen Leonardo, Sokrates eller Ungdom.

Resultat på EU-nivå

- På initiativ av det spanska ordförandeskapet antog rådet en resolution om införlivande av narkotikaförebyggande åtgärder i skolornas läroplaner¹⁵. Rådet och medlemsstaternas företrädare antog också en resolution om förebyggande av användning av s.k. partydroger¹⁶.
- Många projekt och nätverk för förebyggande har finansierats genom gemenskapsprogrammet för förebyggande av narkotikamissbruk. År 2003 kommer folkhälsoprogrammet (2001– 2006)¹⁷ att ersätta gemenskapsprogrammet för förebyggande av narkotikamissbruk. Narkotikafrågan kommer att omfattas även i fortsättningen.
- I maj 2002 lade kommissionen fram ett förslag till rådets rekommendation om förebyggande och begränsning av risker i samband med narkotikamissbruk¹⁸. Rekommendationen utarbetades i samråd med ECNN. Den rör särskilt det andra målet om folkhälsa i EU:s narkotikastrategi, nämligen att under fem år avsevärt minska förekomsten av narkotikarelaterade hälsoskador genom att införa riskbegränsande åtgärder som har visat sig vara framgångsrika. Förslaget omfattar information och rådgivning, uppsökande verksamhet, deltagande av jämnåriga, akut hjälp, nätverk mellan byråer, integrering mellan hälso- och socialvård samt fortbildning och ackreditering för professionella. Rekommendationen förväntas antas av rådet före utgången av 2002.
- Inom ramen för det sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling föreslår kommissionen att finansiera forskning om t.ex. stimulantia av amfetamintyp och mera

¹⁵ CORDROGUE 4 REV 3 – 8.5.2002.

¹⁶ CORDROGUE 2 REV 3 – 15.4.2002.

¹⁷ EGT L 271, 9.10.2002, s. 1.

¹⁸ KOM (2002) 201 slutlig, 8.5.2002.

generell forskning om syntetiska droger. Fortsatt forskning om narkotikans verkningar på hjärnan föreslås också. Det finns också möjligheter till ytterligare narkotikarelaterad forskning med stöd från det sjätte ramprogrammet i många andra avsnitt av programmet som inte är specifikt narkotikarelaterade (t.ex. avsnitten om genforskning och bioteknik för förbättrad hälsa).

- EU:s arbetsgrupp om alkohol, narkotika, läkemedel och bilkörning har utfärdat flera rekommendationer angående bilkörning under påverkan av olagliga droger. Dessa rekommendationer avser bland annat antagandet av ett harmoniserat förfarande för att drogtesta förare, stödja forskning och utveckla kontroller längs vägarna samt utbildningsprogram.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Det är viktigt att såväl kommissionen som medlemsstaterna aktivt informerar de olika nätverken och fackfolken på narkotikaområdet om möjligheterna att bidra till att uppnå målen i folkhälsoprogrammet. Därigenom kommer de att kunna utnyttja programmets möjligheter till stöd på narkotikaområdet fullt ut.
- Alla berörda aktörer bör undersöka möjligheterna att få bidrag enligt det sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling fullt ut. ECNN skulle kunna spela en aktiv roll när det gäller att sprida information om forskningsmöjligheter och -resultat.
- Utbyte av bästa praxis för alla aspekter av förebyggande av narkotikamissbruk, minskning av efterfrågan och minskning av de risker som hänger samman med narkotikaberoende bör uppmuntras.
- Rekommendationerna från EU:s arbetsgrupp om alkohol, narkotika, läkemedel och bilkörning bör följas upp av kommissionen och rådet. I detta sammanhang har kommissionen föreslagit att frågan om bilkörning under påverkan av olaglig narkotika skall införlivas i det sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling.

3.3.2. Förebygga narkotikarelaterad brottslighet

Resultat på nationell nivå

- Polisen spelar en central roll på detta område i medlemsstaterna. Informationskampanjer i skolor utförs också i medlemsstaterna.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Alla berörda aktörer på nationell nivå bör lägga större vikt vid förebyggande av narkotikarelaterad brottslighet.
- Möjligheterna att öka det civila samhällets deltagande i arbetet med att förebygga narkotikarelaterad brottslighet bör utforskas ytterligare.
- Det bör forskas mera på detta område.

Resultat på EU-nivå

- Det europeiska nätverket för förebyggande av brottslighet (ECPN) inrättades officiellt genom ett rådsbeslut av den 28 maj 2001¹⁹. Nätverket skall bidra till utvecklingen av olika aspekter inom det brottsförebyggande arbetet på unionsnivå och stödja brottsförebyggande åtgärder på lokal och nationell nivå. Även om nätverket skall täcka all slags brottslighet, skall det ägna särskild uppmärksamhet åt ungdomsbrottslighet, brottslighet i städerna och narkotikarelaterad brottslighet.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Ytterligare utbyte av erfarenheter och bästa praxis bör ske, särskilt genom ECPN.

3.4. Minskning av tillgången

Resultat på nationell nivå

- Medlemsstaterna anslår avsevärda resurser för att bekämpa tillgången till och handeln med droger.
- Samarbete mellan polis-, tull- och gränsmyndigheter äger rum i form av t.ex. lokala avtal, samförståndsavtal och formella gemensamma utredningsgrupper.
- Samarbetet mellan rättsvårdande myndigheter i olika medlemsstater har intensifierats för att bekämpa den gränsöverskridande narkotikahandeln effektivare. Som exempel på sådant samarbete kan nämnas Hazeldonk²⁰, regionala nätverk för att bekämpa sjötransporter med olaglig narkotika, gemensamma övervakningsoperationer, profilanalyser av narkotika-smugglare vid stora internationella flygplatser och gemensamma utredningsgrupper.
- Det har genomförts olika initiativ för att sammanföra kriminalteknisk information och information om brottsbekämpning i syfte att ta itu med framställningen av och handeln med syntetiska droger.
- När det gäller penningtvätt har de nationella samordningsmekanismerna förstärkts och nya strukturer har inrättats.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Samarbetet mellan polis-, tull- och gränsmyndigheter på nationell nivå bör intensifieras.
- Upprättandet av gemensamma utredningsgrupper har stor betydelse för kampen mot narkotikahandel mellan medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör ratificera konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål²¹, som ger möjlighet att upprätta sådana grupper och vidta de åtgärder som behövs för att följa bestämmelserna i rådets rambeslut om gemensamma utredningsgrupper.

¹⁹ EGT L 153, 8.6.2001, s. 1.

²⁰ En regional mekanism för samråd, planering och operativt samarbete för att bekämpa gränsöverskridande handel med olaglig narkotika och narkotikaturism som berör Frankrike, Belgien, Nederländerna och Luxemburg.

²¹ EGT C 326, 21.11.2001, s. 1.

- Medlemsstaterna bör vidta de åtgärder som krävs för att följa bestämmelserna i rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder²² och om överlämnande mellan medlemsstaterna, som kommer att bidra till att förbättra det rättsliga samarbetet i fråga om bekämpning av narkotikahandel.
- Om det inte redan finns formella mekanismer för samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter bör medlemsstaterna överväga att införa sådana mekanismer. De måste se till att befintliga samarbetsmekanismer fungerar i praktiken.
- Rådets rättsakter mot penningtvätt bör införlivas fullständigt på nationell nivå, särskilt direktiv 2001/97/EG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar²³.

Resultat på EU-nivå

- Gemenskapsfinansierade program, till exempel Oisin och Falcone, har spelat en viktig roll när det gäller att underlätta samarbetet mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter.
- Rådets beslut om inrättande av ett ramprogram om polissamarbete och straffrättsligt samarbete (Agis)²⁴ kommer att bidra till det generella målet att ge EU-medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Åtgärder för att bekämpa olaglig narkotikahandel omfattas av programmet. För perioden 2003–2007 har 65 miljoner euro anslagits till programmet.
- Kommissionen lade 2001 fram ett förslag till rådets rambeslut om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel²⁵. Den föreslagna rättsakten är avsedd som ett led i kampen mot den handel som skapar tillgång till narkotika och psykotropa ämnen i våra samhällen. Den olagliga handeln med narkotika berör ofta flera medlemsstater, och därför kan ett ingripande på EU-nivå konkret stödja medlemsstaternas nationella insatser mot olaglig narkotikahandel inom ramen för den politik som de själva utformat i detta syfte. Ett antagande av detta rambeslut skulle utgöra ett stort steg framåt för EU:s kamp mot olaglig narkotikahandel.
- I ett meddelande från 2002 med titeln ”En framtida integrerad förvaltning av EU-medlemsstaternas yttre gränser” rekommenderar kommissionen vissa åtgärder på kort och medellång sikt för att utveckla en gemensam politik för förvaltning av EU:s yttre gränser. Genomförandet av dessa åtgärder kan ytterligare hämma smuglingen av narkotika in i EU.
- Den gemensamma åtgärden rörande nya syntetiska droger från 1997 är en användbar mekanism för utbyte av information om syntetiska droger och för kontroll av sådana

²² Kommissionens förslag om en europeisk arresteringsorder bygger på principen om ömsesidigt erkännande av domar. Avsikten är att arresteringsordern skall ersätta de nuvarande utlämningsförfarandena, genom att man kräver att en nationell rättslig myndighet automatiskt, efter endast minimala kontroller, skall acceptera en framställning om gripande och utlämning från en rättslig myndighet i en annan medlemsstat. Rådet antog förslaget 2002.

²³ EGT L 344, 28.12.2001, s. 76.

²⁴ EGT L 203, 1.8.2002, s. 5.

²⁵ KOM (2001) 259 slutlig.

droger i hela EU. Sedan 2000 har fem syntetiska droger²⁶ undersökts med stöd av den gemensamma åtgärden. Två av dem (4-MTA och PMMA) har blivit föremål för EU-omfattande kontrollåtgärder. Rådet har också antagit slutsatser om GHB och Ketamin, där man rekommenderar Europol och ECNN att nära övervaka missbruket av dessa båda substanser under en ettårsperiod.

- Det har också tagits olika initiativ för att undersöka möjligheterna att sammanföra kriminalteknisk information och information om brottsbekämpning i syfte att ta itu med framställningen av och handeln med syntetiska droger. Exempelvis är CASE-projektet (*Comprehensive Action against Synthetic Drugs in Europe*)²⁷ ett viktigt instrument för samarbete inom EU och medlemsstaterna ser genomförandet av det projektet som en prioriterad fråga. Andra exempel på projekt är SMT-projektet (utveckling av en harmoniserad metod för profilanalyser av amfetaminer) och CAPE-projektet (*Central Analysis Program Ecstasy*).
- Europol har utvärderat och uppdaterat sitt LOGO-system²⁸, som avser insamling, bedömning och spridning av uppgifter om brottsbekämpning och ballistiska uppgifter om ecstasy-beslag och som omfattar alla medlemsstater.
- När det gäller att förebygga spridning av kemiska prekursorer har samarbetet med den kemiska industrin förbättrats och blivit mera likartat i hela gemenskapen. Kommissionen har utarbetat riktlinjer för den kemiska industrin. Syftet med riktlinjerna är att förbättra industrins kunskaper om lagstiftningen och samarbetet med de behöriga nationella myndigheterna och att öka medvetenheten om nya tendenser och nya kemikalier som används i den olagliga framställningen av syntetiska droger. Gemenskapens lagstiftning om prekursorer hänvisar till dessa riktlinjer och till förteckningen för frivillig kontroll.
- Kommissionens förslag till ändring av rådets förordning (EEG) nr 3677/90 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen har antagits. Förordningen har ändrats för att beakta 1988 års FN-konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (det finns för närvarande 23 förtecknade kemiska prekursorer) och för att klargöra hänvisningar till blandningar och underrättelser före export.
- Kommissionen har utarbetat och antagit ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning, som skall ersätta direktiv 92/109/EEG om tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa ämnen som används vid illegal tillverkning av narkotiska preparat och psykotropa ämnen²⁹. Förslaget innebär en förstärkning av de nuvarande reglerna om ett antal ämnen som används vid framställningen av vissa olagliga droger. Det innehåller också regler om tillstånd, kundförsäkran, märkning och om ett kontrollförfarande.
- Ett avtal om kontroll av prekursorer har ingåtts mellan gemenskapen och Turkiet. Det kommer att undertecknas inom kort. Avtalet syftar till att förbättra samarbetet och kontrollen av handeln med de förtecknade prekursorerna mellan medlemsstaterna och Turkiet.

²⁶ MBDB, 4-MTA, GHB, Ketamin och PMMA.

²⁷ Ett pilotprojekt som Sverige har inlett avseende orenhetsprofilanalyser av amfetaminer.

²⁸ Europol's Ecstasy Logo System ger Europol möjlighet att behandla andra uppgifter än personuppgifter och fotografier av syntetiska droger som härrör från beslag i medlemsstaterna, för att underlätta identifikation av motsvarigheter och kopplingar.

²⁹ KOM (2002) 494 slutlig.

- EU-lagstiftningen om prekursorer har utvärderats och en slutrapport har lagts fram.
- År 2001 lade kommissionen fram en resolution för FN:s narkotikakommission med syfte att mobilisera det internationella samfundet att göra en större insats för att förhindra spridningen av prekursorer som används vid olaglig framställning av syntetiska droger. Resolutionen följdes upp av en större internationell konferens i Washington i juni 2002 om prekursorer till stimulantia av amfetamintyp. Konferensen finansierades delvis av kommissionen. En arbetsgrupp inrättades för att fortsätta arbetet.
- Flera medlemsstater och kommissionen har varit särskilt aktiva i två större internationella projekt för att förebygga spridningen av kemiska prekursorer, nämligen *Operation Purple* och *Operation Topaz*. Operation Purple är ett frivilligt internationellt initiativ för att spåra enskilda försändelser av kaliumpermanganat i den internationella handeln för att förhindra att detta ämne sprids inom den olagliga handeln för framställning av kokain. Operation Topaz är ett motsvarande initiativ för ättiksyraanhydrid för att förhindra spridning till olaglig handel för framställning av heroin.
- Direktiv 2001/97/EG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar antogs i december 2001. Detta direktiv utvidgade tillämpningsområdet för rådets direktiv 91/308/EEG om penningtvätt³⁰ genom att bredda definitionen av penningtvätt och öka antalet organ som skall utses enligt lagstiftningen mot penningtvätt.
- Rådets beslut av den 17 oktober 2000³¹ ligger till grund för utbyte av information mellan medlemsstaternas finansunderrättelseenheter (FIU) i fråga om penningtvätt.
- Ett pilotprojekt om utveckling av ett automatiskt elektroniskt informationsutbyte mellan finansunderrättelseenheter har också genomförts (FIUNET-projektet). Den fortsatta utvecklingen av projektet diskuteras inom rådet och kommissionen.
- Enligt rådets rambeslut från 2001 om penningtvätt³² skall medlemsstaterna införa lagstiftning och förfaranden som gör det möjligt att förverka vinning av brott på begäran av en annan medlemsstat.
- När det gäller rättsligt samarbete skulle EU-konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål från maj 2000 och dess protokoll från 2001 ha ratificerats av samtliga EU:s medlemsstater senast vid 2002 års utgång. Konventionen möjliggör inrättandet av gemensamma utredningsgrupper. Vidare antog rådet i juni 2002 ett rambeslut om gemensamma utredningsgrupper³³. Flera andra viktiga initiativ som är relevanta för narkotikaområdet har tagits för att främja rättsligt samarbete, till exempel det europeiska rättsliga nätverket³⁴, Eurojust³⁵ och den europeiska arresteringsordern.

³⁰ EGT L 166, 28.6.1991, s. 77.

³¹ EGT L 271, 24.10.2000, s. 4.

³² EGT L 182, 5.7.2001, s. 1.

³³ EGT L 162, 20.6.2002, s. 1.

³⁴ På grundval av 1997 års handlingsplan för bekämpande av den organiserade brottsligheten antog rådet 1998 en gemensam åtgärd om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk. Nätverket invigdes officiellt den 25 september 1998. Nätverket tillhandahåller rättslig och praktisk information om inbördes rättslig hjälp till praktiserande jurister och arbetar generellt med att förbättra samordningen av det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna. Nätverkets arbete utförs av kontaktpunkter, som varje medlemsstat har inrättat.

³⁵ Eurojust inrättades i mars 2002, för att stärka kampen mot grov organiserad brottslighet. Eurojust består av nationella åklagare och domare, som har utstationerats av varje medlemsstat. Eurojust har i uppdrag att

- Konventionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningar (Neapel II)³⁶ ger den rättsliga grunden för ömsesidigt bistånd och samarbete mellan medlemsstaternas tullmyndigheter och andra myndigheter som är behöriga att genomföra bestämmelser som syftar till att (a) förhindra och upptäcka överträdelse av nationella tullbestämmelser och (b) åtala och bestraffa överträdelse av gemenskapens tullbestämmelser och nationella tullbestämmelser. Konventionen kan också användas för att inrätta gemensamma utredningsgrupper.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Samarbetet mellan de brottsbekämpande myndigheter i medlemsstaterna som handhar frågor om narkotikahandel, inbegripet samarbetet med Europol, bör intensifieras ytterligare, både på EU-nivå och bilateralt.
- De olika initiativ som medlemsstaterna tagit upp i kommissionens översyn över framstegen och som omfattar fler än en medlemsstat, bör undersökas som en utgångspunkt för fortsatt arbete på detta område.
- Alla rättsakter som föreskriver en möjlighet att inrätta gemensamma utredningsgrupper bör utnyttjas fullt ut, för att ge medlemsstaterna incitament att inrätta sådana grupper.
- Införande och användning av profilanalyser av narkotikasmugglare vid stora internationella flygplatser, för att kunna gripa dem och få uppgifter som kan bidra till att upplösa de berörda brottsorganisationerna, bör främjas och vidareutvecklas.
- Gemensamma utredningsgrupper bör fokusera på de prioriterade vägarna för prioriterade droger, och lägga tonvikten på att få uppgifter om de grupper som ligger bakom narkotikahandeln. Europol bör delta i arbetet fullt ut.
- Samarbetet mellan medlemsstaternas narkotikasamordnare bör intensifieras. Man bör också undersöka möjligheten att ha narkotikasamordnare som arbetar för flera medlemsstater, både i EU och tredje land.
- Till följd av utvärderingen av den gemensamma åtgärden om nya syntetiska droger kommer lagstiftningen att ändras för att förstärka kampen mot syntetiska droger.
- Man bör undersöka om det är genomförbart att i nationell lagstiftning införa generisk klassificering av särskilda grupper av syntetiska droger, för att underlätta för medlemsstaterna att hantera dessa droger och att samarbeta med varandra.
- Till följd av utvärderingen av gemenskapslagstiftningen om prekursorer kommer det att ske ett samråd med medlemsstaterna avseende eventuella ändringar av lagstiftning, riktlinjer och arbetsmetoder.
- Efter den större internationella konferensen i Washington i juni 2002 om prekursorer till stimulantia av amfetamintyp, där en arbetsgrupp för sådana prekursorer inrättades, planeras nu en ny konferens i december 2002. Vid den konferensen kommer arbetsgrupper på lägre

underlätta en god samordning mellan nationella åklagarmyndigheter och att stödja handläggningen av brottsutredningar avseende organiserad brottslighet. Eurojust har också ett nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket, särskilt för att förenkla internationell bevisupptagning.

³⁶ EGT C 24, 23.1.1998, s. 2.

nivå att få i uppdrag att fortsätta arbetet med vissa insatser och rapportera till arbetsgruppen. Detta bör leda till konkreta åtgärder för att ytterligare förhindra spridningen av prekursorer till stimulantia av amfetamintyp.

- Möjligheten att upprätta en gemensam databas om prekursorer till syntetiska droger bör undersökas.
- Samarbetet och informationsutbytet mellan brottsbekämpande myndigheter som deltar i kampen mot penningtvätt bör ökas.

3.5. Internationellt

3.5.1. Utvidgningen

Resultat på nationell nivå

- Alla medlemsstater är aktiva på detta område och anslår betydande resurser till samarbete med nästan alla kandidatländer.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Medlemsstaterna bör fortsätta med och förbättra sitt samarbete med kandidatländerna.

Resultat på EU-nivå

- I ett gemensamt uttalande om narkotika från medlemsstaterna, kommissionen och kandidatländerna, som undertecknades den 28 februari 2002³⁷ betonades betydelsen av såväl EU:s strategi mot narkotika som handlingsplanen som förebilder för en nationell, global, väl avvägd och integrerad narkotikapolitik i kandidatländerna. I uttalandet betonades också vikten av att det utvecklas såväl en tillräcklig administrativ kapacitet för att en övergripande och väl avvägd narkotikapolitik skall kunna genomföras som samordningsstrukturer mellan olika instanser med behörighet i narkotikafrågor.
- Det gemensamma uttalandet följdes upp av ett möte mellan medlemmarna i rådets arbetsgrupp för övergripande narkotikafrågor och kandidatländerna i juni 2002. Efter mötet hölls en konferens om narkotika med deltagande från EU och kandidatländerna.
- Diskussionerna om avsnitten om narkotika i kapitlet om rättsliga och inrikes frågor i gemenskapens regelverk har avslutats för tio kandidatländer inom ramen för anslutningsförhandlingarna.
- Kommissionen har inlett formella förhandlingar med kandidatländerna avseende deras deltagande i ECNN:s arbete.
- Förordningen om upprättande av ECNN har ändrats för att möjliggöra kunskapsöverföring till kandidatländerna³⁸.

³⁷ Gemensamt uttalande om narkotika från ministrarna i Europeiska unionens råd tillsammans med Europeiska kommissionen och kandidatländerna (Cordroge 07 REV 2/2002, 15.2.2002).

³⁸ EGT L 253, 7.10.2000, s 1.

- Phare-programmet har varit särskilt användbart för att låta kandidatländerna bekanta sig med EU:s regelverk om narkotika stegvis. Programmet har möjliggjort ett ökat samarbete med dessa länder i fråga om begränsning av såväl tillgång som efterfrågan. Projekt för partnersamverkan ("twinning"), där experter från medlemsstaterna bistår kandidatlandet inom ett visst område, har spelat en viktig roll. Sammanlagt har 20 miljoner euro ställts till förfogande för narkotikakontroll enligt Phare 2000-programmet. Ytterligare 2 miljoner euro har anslagits till ett gemensamt projekt mellan ECNN och Phare, som skall förbereda kandidatländerna för att delta i ECNN:s arbete.
- Genom ekonomiskt stöd inför anslutningen får Cypern, Malta och Turkiet finansiella bidrag för att bekanta sig med narkotikainslagen i kapitlet om rättsliga och inrikes frågor i EU:s regelverk. Sådant ekonomiskt stöd inför anslutningen kommer också att hjälpa dessa länder att delta i flera gemenskapsprogram och -organ, t.ex. verksamheten inom ECNN och det sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling.
- Kommissionen inledde nyligen ett projekt för att upprätta en kontaktpunkt i Turkiet för insamling av information om narkotikasituationen som en förberedelse för Turkiets deltagande i ECNN:s informationsnätverk (Reitox).
- Kommissionens tjänstegrenar har upprättat en databas över medlemsstaternas och gemenskapens projekt för tekniskt bistånd i kandidatländerna. Databasen har skapats och administreras av kommissionens tjänstegrenar, eftersom man vill bidra till att undvika dubbelarbete och överlappningar när kommissionen och medlemsstaterna planerar och genomför projekt.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Det gemensamma uttalandet om narkotika och narkotikainslagen i kapitlet om rättsliga och inrikes frågor i EU:s regelverk bör genomföras i nära politiskt och tekniskt samarbete med kandidatländerna.
- Förhandlingarna om kandidatländernas deltagande i ECNN:s arbete bör slutföras.
- Särskilt på det politiska planet bör EU fortsätta att uppmuntra kandidatländerna att ge politiskt stöd till att skapa en stabil institutionell och rättslig grund för operativt arbete på narkotikaområdet och att etablera effektiva kontakter och ett effektivt samarbete med ECNN, Europol och andra relevanta organ. Kandidatländerna måste uppmuntras att förstärka sin övergripande kapacitet, bland annat den administrativa kapaciteten och samarbetet med flera olika organ, särskilt på området för syntetiska droger och prekursorer.
- Det nuvarande Phare-programmet och projekten för ekonomiskt stöd inför anslutningen bör avslutas i fråga om narkotika. Framtida stöd bör ges i form av medfinansiering eller i form av andra medvetenhetshöjande åtgärder, för att skapa ett effektivt politiskt engagemang på narkotikaområdet i mottagarländerna.
- Uppdateringen av databasen över de projekt för tekniskt bistånd som medlemsstaterna och gemenskapen driver i kandidatländerna bör fortsätta.

3.5.2. *Internationellt samarbete*

Resultat på nationell nivå

- Medlemsstaterna anslår avsevärda resurser till narkotikaprojekt i tredje land, särskilt i Latinamerika, Karibien och Asien.
- Medlemsstaterna har ökat sitt samarbete med TACIS-länderna och med Iran och Afghanistan. Förenade kungariket har påtagit sig en ledande roll när det gäller att samordna de internationella insatserna för att hjälpa den afghanska regeringen med att ta itu med narkotikaproblemet, i enlighet med vad som beslutades vid givarmötet i Genève i april. Tyskland har en ledande roll när det gäller att utveckla kapaciteten vid de afghanska rättstvårdande myndigheterna. Italien har påtagit sig en motsvarande roll när det gäller utvecklingen av domstolssystemet.
- ODCCP³⁹ är fortfarande en viktig internationell partner för medlemsstaterna, både som kunskapskälla och när det gäller att genomföra samarbetsprojekt i tredje land.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på nationell nivå

- Medlemsstaterna har lämnat mycket mindre information om insatser på det internationella planet än om många andra delar av handlingsplanen. Detta kan vara ett tecken på att medlemsstaterna väljer att lägga resurser på regioner på grundval av andra kriterier än dem som avser narkotikabekämpning. Detta kan leda till att samordnade internationella insatser på narkotikaområdet hämmas.

Resultat på EU-nivå

- Såsom anges i handlingsplanen och meddelandet om handlingsplanen från 2001, koncentrerar kommissionen sina insatser till produktions- och transitländer och -regioner, framför allt vid de två viktigaste vägarna för införsel av narkotika till EU, dvs. dels heroinvägen från Afghanistan till EU via Centralasien, Iran, Kaukasus, Turkiet, Östeuropa och Balkanländerna, dels kokainvägen från Latinamerika via Karibien.
- När det gäller heroinets väg har ett antal åtgärder redan vidtagits i Centralasien, Kaukasus, Östeuropa och Turkiet syftande till att skapa ett "filtersystem" mellan Afghanistan och Västeuropa. EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning i Centralasien har godkänts av EU och av de fyra centralasiatiska republikerna. Pakistan har nyligen lagts till förteckningen över länder som omfattas av handelsfördelar i form av exportfrämjande och inkomstbringande verksamhet som skapar ett alternativ till produktion av och handel med narkotika [det allmänna preferenssystemet för narkotika].
- Kommissionen arbetar aktivt i Afghanistan för att utveckla ett effektivt återhämtningsprogram, som skulle kunna skapa alternativa ekonomiska möjligheter och kreditsystem i landsbygdsområden samt generella förbättringar av infrastruktur och social välfärd både centralt och i provinserna, och därigenom lägga grunden för en långsiktig hållbar utveckling. Uppskattningsvis pågick 2002 EU-projekt till ett värde av nästan 40 miljoner euro i de områden av Afghanistan som är beroende av vallmoodling och i områden där det finns säsongarbete i skördetid.

³⁹ FN:s organ för narkotikakontroll och brottsbekämpning.

- I Balkanområdet kommer genomförandet av CARDS-programmet på området för rättsliga och inrikes frågor att betrakta narkotika, särskilt olaglig narkotikahandel, som ett prioriterat nyckelområde som kommer att bekämpas genom att först och främst förbättra den övergripande kapaciteten för brottsbekämpning (rättsligt, ur utredningssynpunkt och domstolarnas kapacitet) och därefter genom att tillhandahålla specialutbildning om narkotika, bland annat genom att stödja ett narkotikarelaterat regionalt underrättelse-nätverk.
- I Latinamerika och Karibien fortsätter EU och medlemsstaterna att vara särskilt aktiva när det gäller politisk dialog, finansiering av samarbetsprojekt och beviljande av handelspreferenser i form av det allmänna preferenssystemet för narkotika för de andinska och centralamerikanska länderna. Ett antal samrådsmekanismer används för att förbättra samarbete och samordning, till exempel samarbets- och samordningsmekanismer om narkotika mellan EU och de latinamerikanska och karibiska länderna och dialogen på hög nivå mellan EU och den andinska gemenskapen om narkotika. Kommissionen planerar en regional insats 2002 med den andinska regionen för att förhindra spridning av prekursorer. När det gäller Karibien kommer narkotikakontroll att vara ett av de områden som kommer att få stöd ur den nionde EUF:s regionalprogram för Karibien (2002–2007), för att ge kontinuitet åt åtagandena i Barbadoshandlingsplanen.
- Vad gäller medelhavsländerna innehåller alla associeringsavtal med dessa länder (Israel, Tunisien, Marocko, Jordanien, Egypten, Libanon, Algeriet och Syrien⁴⁰) som har ingåtts inom ramen för partnerskapet mellan Europa och Medelhavsområdet en artikel om narkotika, som omfattar både tillgångs- och efterfrågeminskning. Genomförandet av dessa avtal kommer att bidra till att öka samarbetet med medelhavsländerna även på narkotikaområdet. Ett regionalt samarbetsprogram inom rättsliga och inrikes frågor, som inleddes vid ministerkonferensen Euromed i Valencia 2002, fastställer narkotika-bekämpning som en topprioritet för samarbetet mellan dessa båda regioner. För närvarande övervägs ett projekt för utbildning av poliser för att förbättra det operativa samarbetet i polisiära frågor, bland annat narkotikahandel.
- EU:s internationella insatser bör också omfatta de tredje länder som är produktions- eller transitländer för narkotika som förs in i EU, till exempel Ryssland, Ukraina, Moldavien och Vitryssland. I EU:s handlingsplan för gemensamma åtgärder för Ryska federationen i kampen mot organiserad brottslighet anges att narkotika är ett prioriterat område för rättsligt samarbete och samarbete i brottsbekämpning i kampen mot organiserad brottslighet. I EU:s handlingsplan om rättsliga och inrikes frågor för Ukraina anges att man vill stödja kampen mot narkotikasmuggling och narkotikamissbruk, särskilt genom förebyggande arbete och rehabilitering. Programmet för bekämpning av narkotika i Vitryssland, Ukraina och Moldavien (BUMAD) syftar till att stärka de rättsliga och administrativa strukturerna och att stödja dessa länder i deras arbete med att bekämpa narkotikasmuggling.
- Huvuddelen av kommissionens projekt mot narkotika finansieras från ”geografiska” budgetposter. Utgifter för narkotikaprojekt under dessa budgetposter kompletteras av utgifter under budgetpost B7-6310 (Nord-Syd-samarbete för bekämpning av narkotika och narkotikamissbruk), som är ett globalt och tematiskt instrument för att utveckla pilotprojekt på regional nivå på narkotikaområdet.

⁴⁰ Alla associeringsavtal med dessa länder har undertecknats, bortsett från avtalet med Syrien, som håller på att förhandlas.

- Ungefär hälften av de projekt på narkotikaområdet som genomförs av EU och dess medlemsstater i utvecklingsländerna (och ca 80 % av finansieringen av dem) berör Latinamerika och Karibien. Projekten i dessa regioner uppgår till omkring 241 miljoner euro. Den andra hälften rör projekt som har genomförts på heroinvägen (vilka har finansierats av EU med ca 22 miljoner euro) och andra projekt i olika länder i Asien och Afrika som har fått stöd av EU i kampen mot narkotika (40 miljoner euro).
- Kommissionens tjänstegrenar har upprättat en databas över projekt för tekniskt bistånd på narkotikaområdet som medlemsstaterna och gemenskapen har i tredje land. Databasen har skapats och administreras av kommissionens tjänstegrenar, eftersom man vill bidra till att undvika dubbelarbete och överlappningar när kommissionen och medlemsstaterna planerar och genomför projekt.
- Kommissionen betraktar ODCCP som en viktig internationell partner i samband med verksamheten på narkotikaområdet. Kommissionen vill undersöka andra områden för samarbete och fortsätta sitt finansiella samarbete med UNDCP⁴¹. Andra FN-organ (t.ex. UNESCO och UNDP) genomför EU-projekt som fokuserar på narkotika eller där narkotikafrågor är ett viktigt inslag.
- EU:s medlemsstater och kommissionen deltar aktivt i arbetet inom FN:s narkotikakommission och utarbetar EU:s ståndpunkt för narkotikakommissionens möten.
- Dublinggruppen är en informell mekanism där EU och dess medlemsstater kan diskutera narkotikapolitiska frågor med ett stort antal viktiga internationella partner. Förutom att diskutera specifika politiska frågor, går gruppen igenom narkotikaproblemen i specifika regioner på grundval av regionala rapporter som utarbetas av gruppens regionala avdelningar.

Områden där ytterligare framsteg behöver göras på EU-nivå

- Det internationella arbetet bör förbättras genom en effektivare samordning av insatserna i tredje land på EU-nivå. I detta hänseende bör det utvecklas klara geografiska prioriteringar för EU:s tillvägagångssätt i fråga om narkotikabekämpningen i tredje land.
- Som en del av det bredare internationella samfundet bör EU:s mål när det gäller Afghanistan vara att bistå den afghanska regeringen med att få odlingen av opiumvallmo att upphöra och att lösa upp nätverk, för att få ett slut på det ekonomiska och sociala beroendet av opiater och att minska efterfrågan på opiater och andra droger i Afghanistan och i hela den sydvästasiatiska regionen. I detta sammanhang bör det internationella stödet till narkotikabekämpande åtgärder i Afghanistan samordnas.
- Budgetpost B7-6310 (Nord-Syd-samarbete för bekämpning av narkotika och narkotikamissbruk) har nyligen utvärderats externt. Det tillgängliga beloppet under denna budgetpost har minskats nyligen. Kommissionen undersöker hur man skall följa upp slutsatserna och rekommendationerna från utvärderingen liksom budgetmyndighetens beslut.
- EU och dess medlemsstater bör fortsätta att utveckla EU:s ståndpunkt i internationella forum som behandlar narkotikafrågor, särskilt FN:s narkotikakommission.

⁴¹ FN:s program för narkotikakontroll.

- Databasen över medlemsstaternas och gemenskapens projekt för tekniskt bistånd i tredje land bör fortsätta att uppdateras.

4. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Sedan antagandet av EU:s strategi för narkotikafrågor 1999 och handlingsplanen i juni 2000, har alla berörda aktörer gjort avsevärda framsteg med att genomföra handlingsplanen på alla berörda områden:

- EU:s strategi för narkotikafrågor och handlingsplan mot narkotika 2000–2004 har fungerat som en central utgångspunkt för insatser för alla som deltar i genomförandet. De båda dokumenten utgör en ram för alla åtgärder och initiativ på narkotikaområdet, såväl i medlemsstaterna som på EU-nivå.
- Handlingsplanen är omfattande och täcker all verksamhet på narkotikaområdet.
- Rådet har antagit många initiativ med stöd av strategin och handlingsplanen och flera viktiga förslag från kommissionen eller medlemsstaterna är under diskussion (se bilaga 3).
- Många medlemsstater har antagit väl avvägda handlingsplaner som ligger i linje med principerna i EU:s handlingsplan.

Samtidigt kvarstår mycket arbete, vilket framgår av kapitel 3 i detta meddelande. Vissa frågor bör uppmärksammas särskilt:

- Frågan om syntetiska droger bör fortsätta att ha högsta prioritet för EU och dess medlemsstater, vilket även betonades vid rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) i Danmark i september 2002.
- Utvärderingen av narkotikapolitiken och verksamheten på narkotikaområdet på nationell nivå och EU-nivå bör vidareutvecklas ytterligare. I detta hänseende spelar forskning en viktig roll för att möjliggöra ett evidensbaserat tillvägagångssätt.
- Genomförandet av det gemensamma uttalandet om narkotika och narkotikainslagen i kapitlet om rättsliga och inrikes frågor i EU:s regelverk bör ske i nära samarbete med kandidatländerna.
- Det behövs en effektivare samordning på EU-nivå av insatser i tredje land, fokuserad på de viktigaste produktions- och transitländerna.

För att kunna fortsätta arbetet med att genomföra EU:s handlingsplan mot narkotika och utarbeta den slutliga utvärderingen av den, föreslår kommissionen följande:

(a) Det bör fastställas specifika prioriteringar bland de verksamheter som anges i handlingsplanen, för att kunna fokusera på planens nyckelverksamheter. Det bör fastställas tidsfrister för att uppnå dessa prioriteringar där det är lämpligt. En mekanism för övervakning av framstegen med att uppnå prioriteringarna bör också inrättas.

(b) En styrgrupp med företrädare för kommissionen, rådets ordförandeskap, Europol och ECNN bör inrättas under 2003 av ordförandeskapet och kommissionen. Europaparlamentet uppmanas att utse en företrädare till gruppen. Styrgruppen skulle kunna hålla uppsikt över och

ge vägledning vid utarbetandet av den slutliga utvärdering som kommissionen skall utföra. Styrgruppen skulle i synnerhet kunna ge vägledning om vilka metoder och redskap som kan användas vid utvärderingen. Gruppen skulle också kunna säkerställa en kontinuitet bland de ordförandeskap som kommer att delta i utvärderingsprocessen.

(c) Initiativ på narkotikaområdet under resten av handlingsplanens genomförandetid bör i första hand vara inriktade på att genomföra de åtgärder som anges i planen. Styrgruppen skulle kunna hjälpa till med att säkerställa att det finns en kontinuitet i initiativen.

(d) ECNN och Europol bör i samband med den slutliga utvärderingen av handlingsplanen jämföra de uppgifter för 2003 på narkotikaområdet som medlemsstaterna skall tillhandahålla med de grundläggande uppgifterna från 1999.

(e) En konferens bör anordnas 2004 i syfte att involvera det civila samhället i den framtida utvecklingen av EU:s narkotikapolitik.

(f) Kommissionen kommer att utarbeta ett meddelande om den slutliga utvärderingen av handlingsplanen i slutet av 2004. Det kommer att bygga på kommissionens egna bidrag samt på bidrag från medlemsstaterna, ECNN och Europol.

(g) Europeiska rådet i Köpenhamn godkänner denna halvtidsutvärdering och dess slutsatser och förslag.

BILAGA I

Sammanfattning av medlemsstaternas svar på frågeformuläret om genomförandet av EU:s handlingsplan mot narkotika (2000–2004)

Inledning

Som ett led i halvtidsutvärderingen av handlingsplanen svarade medlemsstaterna på ett frågeformulär som täcker de punkter i handlingsplanen på vilka de skulle vidta åtgärder. Kommissionens tjänstegrenar utarbetade ett arbetsdokument (**”Översynen över framstegen”**) där medlemsstaternas bidrag presenteras tematiskt i den ordning som anges i handlingsplanen. Varje medlemsstats svar anges för varje relevant åtgärd i planen. Denna bilaga innehåller en sammanfattning av svaren under varje åtgärds punkt. Den fullständiga översynen över framstegen finns på webbsidan Europa.

1. Samordning

1.2.2 Säkerställa samordning/utse en samordnare

Det är tydligt att alla medlemsstater anser att frågan om samordning av narkotikapolitiken inom regeringen är viktig. Olika tillvägagångssätt har valts beroende på landets struktur. I vissa fall, t.ex. i Frankrike, Portugal, Sverige, Luxemburg, Italien, Spanien och Förenade kungariket, har en särskild nationell samordnare utsetts. I andra fall har ett ministerium rollen av nationell samordnare (Irland). Vidare har det i flera länder inrättats en interministeriell kommitté som skall samordna narkotikafrågorna (Österrike, Grekland).

1.2.4 Säkerställa en väl avvägd/samordnad strategi

De flesta länder har antagit en nationell plan eller strategi om narkotikapolitiken, till exempel Danmark, Finland, Grekland, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Spanien och Förenade kungariket. Det är uppmuntrande att vissa medlemsstater har utarbetat väl avvägda handlingsplaner som avspeglar EU:s handlingsplan. Detta gäller dock inte alla medlemsstater.

1.3.2 Kommunalt/lokalt engagemang

Medlemsstaternas handlingsplaner innehåller bestämmelser om att kommuner skall delta i narkotikabekämpningen, särskilt i stadsområden. Den senaste trenden verkar gå mot decentralisering, där ansvaret för narkotikafrågor läggs på lokal nivå, främst vad gäller förebyggande insatser. Inom denna ram har kommuninvånare/föräldrar/kommunen eller solidaritetsgrupper deltagit mycket aktivt på olika områden på frivillig bas.

1.4.2 Tillhandahålla tillräckliga resurser för förebyggande åtgärder

Tilldelningen av medel sker på olika sätt, beroende på de olika ländernas organisation av förvaltningen (nationell, federal eller lokal nivå). Vissa länder, t.ex. Luxemburg, Grekland och Förenade kungariket, uppger att de nyligen har ökat de tilldelade resurserna, ibland till följd av genomförandet av de nationella handlingsplanerna mot narkotika.

1.5 Informationsutbyte

Medlemsstaterna koncentrerar sin verksamhet på detta område till att använda ECNN samt Falcone- och OISIN-programmen. Vissa länder har tagit bilaterala initiativ sinsemellan och med tredje land. Enstaka operationellt samarbete har ägt rum.

2. Information/Utvärdering

2.1.1 Information om de fem nyckelindikatorerna

Alla medlemsstater arbetar mot att tillhandahålla jämförbara och tillförlitliga uppgifter om de fem nyckelindikatorerna. De flesta länder har en strukturerad metod med specialiserade arbetsgrupper.

2.1.4 Tillräckligt politiskt och ekonomiskt stöd

Medlemsstaterna anser att de tillhandahåller tillräckliga resurser till information om de fem nyckelindikatorerna.

2.2.6 Utvärdering av insatser mot narkotikarelaterad brottslighet

Vissa länder arbetar på att utveckla en effektiv övervakning och utvärdering av dessa insatser. Det genomförs ännu inte en systematisk utvärdering i alla länder. Vissa länder (t.ex. Belgien och Frankrike) tog upp frågan om svårigheterna med att bedöma åtgärder på detta område på grund av att ett stort antal, komplexa aspekter måste beaktas. Grekland och Irland har dock kunnat fastställa specifika indikatorer. Italien gör en intressant kommentar om behovet av att förbättra indikatorerna genom att göra dem jämförbara på gemenskapsnivå och internationellt.

2.2.7 Analyser av vilken roll organiserade kriminella grupper spelar i narkotikahandeln

Flera olika projekt pågår inom polisväsendet och vid universitet.

3. Minskning av efterfrågan

3.1 Ge större prioritet åt förebyggande åtgärder/minskning av efterfrågan

3.1.1. Minska förekomsten av olaglig narkotikaanvändning

3.1.1.1. Utarbeta program för förebyggande åtgärder (bland annat i skolor)

Alla medlemsstater anser att det är viktigt att utarbeta sådana program. I allmänhet genomförs sådana program decentraliserat och till exempel i Danmark är kommunerna, i samarbete med olika aktörer från det civila samhället (lärare, föräldrar etc.), starkt engagerade. Ofta omfattar programmen såväl alkohol och tobak som olaglig narkotika. Förenade kungariket och Tyskland beskriver närmare intressanta projekt som har genomförts.

3.1.1.3. Tillhandahålla resurser för alternativ till narkotika

Åtgärder på detta område genomförs vanligtvis på lokal nivå och medlemsstaterna tenderar att rikta in sig på utsatta grupper i storstadsområden med svåra sociala problem, ofta med hjälp av frivilliga. Sport är ett alternativ som ofta används. Nederländerna lämnar detaljerade uppgifter om den exakta budget som anslagits för att skapa alternativ till narkotika.

3.1.1.4. Utveckla nyskapande tillvägagångssätt för att förebygga missbruk av syntetiska droger

Medlemsstaterna betraktar generellt syntetiska droger som ett växande problem. De har ofta inrättat särskilda program i form av informationskampanjer via Internet och i diskotek, undervisning i skolorna och forskning.

3.1.2 Minska narkotikarelaterade hälsoskador och dödsfall

3.1.2.1. Uppsökande verksamhet och annan hjälp för narkotikamissbrukare

Det finns flera olika behandlingsprogram i medlemsstaterna, bland annat utbyte av sprutor, substitutionsbehandling, rådgivning och uppsökande arbete. Icke-statliga organisationer deltar ofta i genomförandet av sådana program. Arbetet är i allmänhet inriktat på de personer som är

svårast att nå och vissa länder, t.ex. Sverige, Portugal och Förenade kungariket, har nyligen ökat sina ansträngningar eller resurser inom detta område. Flera länder har noterat att mer hjälp måste tillhandahållas på detta område.

3.1.2.2. Innovativa informationskampanjer för att höja medvetenheten

Alla medlemsstater har program för särskilda målgrupper, såsom unga personer i problemområden, diskoteksbesökare eller alkoholmissbrukare. Det erkänns att massmedia ofta är ett dåligt redskap för sådana kampanjer och att de bör kompletteras med direktkontakter med målgrupperna.

3.1.2.3. Utnyttja nya kommunikationsmedel för informationskampanjer

Både jourtelefoner och Internet används. I vissa fall, t.ex. i Förenade kungariket, finns det flera olika webbsidor som är inriktade på olika frågor (hälsoaspekter, förebyggande arbete) eller olika målgrupper (ungdomar, diskoteksbesökare).

3.1.2.4. Ägna tillräcklig uppmärksamhet åt narkotikafrågor i utbildningen av läkare, socialarbetare och annan personal inom hälso- och sjukvården

Utbildning är ett prioriterat område i alla länder, bland annat för allmänpraktiserande läkare, fängelseläkare, sjuksköterskor och apotekare. I Irland har man tagit fram särskilda universitetskurser. I vissa fall håller ny utbildning i substitutionsbehandling på att införas, men detta arbete befinner sig i många medlemsstater fortfarande på planeringsstadiet. I vissa länder ses utbildningsprogrammen systematiskt över och förbättras.

3.1.2.5. Forska om hur missbruk av olaglig narkotika påverkar bilkörning

Det utförs ett stort arbete på detta område (som både universitet och offentliga myndigheter deltar i), till exempel i Tyskland och Förenade kungariket, även om inte alla medlemsstater deltar. I vissa fall finns det redan lagstiftning om bilkörning under påverkan av olaglig narkotika. Kontroller efter olaglig narkotika hos trafikdödade förare utförs generellt i hela EU.

3.1.2.6. Strategier för att förbättra tillgången till behandling av narkotikamissbrukare som är svåra att nå

Alla länder anser att detta är en viktig fråga. Åtgärderna tenderar att omfatta uppsökande arbete, lågtröskelprogram, drop-in centrum (bland annat för sprututbyte och metadonbehandling). Samtliga samordnas lokalt.

3.1.2.7. Vaccination mot hepatit A och B

Detta är ett annat område som medlemsstaterna anser vara viktigt när det gäller riskbegränsning. Genomförandet av sådana idéer varierar stort mellan länderna och i vissa fall finns det fortfarande praktiska problem (t.ex. att behandlingen inte alltid är kostnadsfri, att fångar som förflyttas från ett fängelse till ett annat ofta inte avslutar vaccineringsen). Hepatit B verkar prioriteras.

3.1.3 Avsevärt öka antalet framgångsrikt behandlade missbrukare

3.1.3.1 Tillhandahålla många olika former av behandlingshjälp för narkotika-missbrukare

Alla medlemsstater har ett brett utbud av behandlingsmöjligheter. Vissa behandlingstyper förekommer i alla medlemsstater, t.ex. metadonbehandling. Vilken behandling som erbjuds är ofta beroende av målgrupp (barn, gravida kvinnor). Icke-statliga organisationer deltar ofta i behandlingens genomförandefas. Greklands svar är särskilt informativt.

3.1.3.2 Tillhandahålla tillräckliga resurser för behandling

Finansieringen av behandlingsprogrammen administreras på lokal nivå i de flesta medlemsstater. Resurstilldelningen har ofta ökat den senaste tiden i syfte att förkorta befintliga väntelistor och ytterligare diversifiera tillgängliga behandlingstyper.

3.1.3.3 Fastställa riktlinjer för behandlingshjälpens kvalitet och för (vetenskaplig) utvärdering av behandlingsprogram. Utnyttja gemenskapsprogram.

Det är bara i vissa medlemsstater som det görs en systematisk utvärdering (Danmark, Grekland, Irland, Luxemburg, Nederländerna och Förenade kungariket), om än i bland utan en samordnad utvärderingsmetod. Det finns dock i alla medlemsstater en omfattande övervakning av narkotikamissbrukare som undergår behandling och det pågår arbete för att förbättra utvärderingen av behandlingar. Riktlinjer finns i vissa, men inte alla, länder.

3.1.3.4 Uppmärksamma rehabilitering i samhället och i yrkeslivet och återintegrering av f.d. missbrukare

Alla medlemsstater anser denna fråga vara mycket viktig. Rehabilitering sker ofta både under och efter behandlingen, med särskild inriktning på yrkesutbildning (särskilt i fängelser) och mentorprogram. Medel från Europeiska socialfonden (t.ex. program som Urban, Integra, och Equal) används ofta för detta ändamål.

3.2 Fullt ut utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Amsterdamfördraget, särskilt inom hälsoskydd och forskning

3.2.2 Tillhandahålla tillräckliga resurser för forskning om och förebyggande av missbruk

Alla medlemsstater har pågående undersökningar eller forskningsprogram och de har ofta inrättat särskilda organisationer för detta syfte. Nationella kontaktpunkter deltar ofta.

3.2.3 Fastställa nya områden där verksamhet på EU-nivå kan minska narkotikans skadeverkningar

ECNN:s nätverk används i stor utsträckning till utbyte av information, särskilt i fråga om utbildning och bästa praxis. I Skandinavien har även regionala nätverk upprättats.

3.3 Anta ett övergripande tillvägagångssätt

3.3.1 Utarbeta och genomföra förebyggande åtgärder för alla åldersgrupper, särskilt barn och ungdomar

Barn och ungdomar är prioriterade i hela EU. Initiativen på detta område omfattar ofta åtgärder genom kamrater, föräldrar och lärare. Det är också vanligt med en regional/lokal metod för genomförande. Särskilt kan nämnas att Irland har inrättat en särskild arbetsgrupp på detta område och att Frankrike har lagt 30 % av MILDT:s (*Mission Interministérielle de Lutte contre la Drogue et la Toxicomanie*) budget på detta område.

3.3.2 Ta itu med riskbeteenden och missbruk i allmänhet (lagliga och olagliga substanser)

Alla länder vidtar åtgärder mot både lagliga och olagliga droger.

3.4 Förebygga narkotikarelaterad brottslighet, särskilt ungdomsbrottslighet och brottslighet i städerna

3.4.1.1 Inrätta program för att främja bästa praxis för att förebygga brottslig verksamhet på dessa områden

Polisen spelar en central roll på detta område i hela EU, även om informationskampanjer i skolorna också är viktiga. Icke-statliga organisationer är ibland inblandade, t.ex. i Luxemburg. Danmark har startat ett forskningsprogram som utlovats stöd från OISIN-programmet. Universitet utför studier/forskning om ungdomsbrottslighet i städerna.

3.4.2 Införa konkreta mekanismer för att kunna erbjuda andra alternativ än fängelse, särskilt för unga narkotikabrottslingar

Många alternativa påföljder har utvecklats i medlemsstaterna och de är ofta villkorade av att narkotikamissbrukarna går med på att undergå behandling. Samhällstjänst är vanligt förekommande. Samarbete mellan ministerier (dvs. mellan hälsoministeriet och inrikesministeriet) inom medlemsstaterna verkar vara effektivt. I Finland pågår forskning för att finna nya åtgärder som alternativ till fängelse. I Irland har som ett pilotprojekt en narkotikadomstol upprättats för att behandla denna fråga på ett effektivare sätt. Detta pilotprojekt kommer att utvärderas.

3.4.3 Intensifiera ansträngningarna att tillhandahålla narkotikaförebyggande åtgärder och behandlingshjälp och åtgärder för att minska hälsoriskerna i fängelserna och efter frigivningen

Alla länder tar denna fråga på stort allvar. Olika metoder används, som alla syftar till att få fler missbrukare i behandling. En vanlig metod är att inrätta "drogfria" avdelningar i fängelserna, där metadonbehandling och rådgivning är vanligt förekommande.

3.4.4 Granska resultaten av ECNN:s undersökning om omhändertagandet av narkotikamissbrukare inom rättssystemet och överväga hur man utbyter bästa praxis på detta område

Få länder hänvisar direkt till ECNN:s studie. Irland har valt ett innovativt tillvägagångssätt och har inrättat specialiserade "narkotikadomstolar". Förenade kungariket föreslår att Europeiska nätverket för förebyggande av brottslighet används som forum för utbyte av bästa praxis.

3.5 Utbildning och utbyte av erfarenheter om förebyggande av narkotikamissbruk

3.5.1 Främja skapandet av samordnade kunskaper och färdigheter vad avser förebyggande av narkotikamissbruk

Medlemsstaterna anser det vara viktigt att vidta åtgärder på detta område, även om det i vissa fall ännu inte finns någon formell kvalifikation och mera arbete krävs. Det har noterats att särskilda utbildningsverktyg eller utbildningscentrum håller på att utvecklas (t.ex. i Frankrike).

3.5.2 Utveckla och inrätta ett nätverk av handledare inom hälso- och socialsektorn som arbetar med narkotikamissbrukare

I flera länder har det upprättats nätverk inom hälsosektorn, även om de inte alltid är särskilt utformade för att bekämpa olaglig narkotikaanvändning. Exempelvis har Finland och Luxemburg operationella nätverk på området.

3.5.3 Främja utbytet av bästa praxis för förebyggande arbete och se till att projekt uppmärksammas av andra medlemsstater och av kommissionen

ECNN:s nätverk EDDRA används för informationsutbyte och de nationella kontaktpunkterna spelar en ledande roll i nätverket. Vissa länder nämner också Pompidougruppen och arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor som viktiga forum för informationsutbyte på området. Internet uppges också vara ett användbart redskap.

4. Minskning av tillgången

4.1 Förstärka kampen mot organiserad brottslighet, olaglig narkotikahandel och därmed sammanhängande organiserad brottslighet samt annan narkotikarelaterad brottslighet och intensifiera polis- och tullsamarbetet och det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna

4.1.1 Under fem år avsevärt minska tillgången till olaglig narkotika

4.1.1.1 Säkerställa en hög och enhetlig säkerhetsnivå vid EU:s yttre gränser, däribland gemensamma utredningsgrupper

Det har gjorts ansträngningar för att förstärka både det nationella och det internationella samarbetet. Inom medlemsstaterna har gemensamma grupper (bestående av personal från olika enheter) upprättats mellan polis-, tull- och gränsmyndigheter. Frankrike har också ingått bilaterala avtal för att bekämpa narkotikahandel som sker sjövägen och flera medlemsstater har tagit initiativ till projekt med kandidatländerna som finansieras av Phare-programmet.

4.1.1.3 Intensifiera ansträngningarna för att bekämpa sjötransporter av olaglig narkotika

Personalutbildningen är väl utvecklad i medlemsstaterna. Utbildningen kompletteras ofta med utbyte av operativ personal. Det europeiska systemet MARINFO och RALPH-nätverket (som förbinder hamnarna i Rotterdam, Antwerpen, Le Havre, Felixstowe och Hamburg) är viktiga redskap för insatser. Samarbetet mellan de skandinaviska länderna är också väl utvecklat. Medlemsstaterna nämner ofta artikel 17 i FN:s konvention från 1988 som grund för insatser på detta område.

4.1.1.4 Studera möjligheterna att sammanföra kriminalteknisk information och information om brottsbekämpning i syfte att fastställa framställning av och handeln med syntetiska droger. Medlemsstaterna bör utbyta information om analyser av prover som tagits när syntetiska droger tagits i beslag.

Alla länder anser att genomförandet av CASE-projektet bör prioriteras. Projekt om ecstasy håller på att utvecklas i Tyskland, Belgien, Danmark och Finland. Vidare håller Frankrike på att genomföra åtgärder för att harmonisera analysmetoderna för syntetiska droger, för att göra resultaten mera jämförbara och förbättra informationsutbytet. I de nordiska länderna har man etablerat ett nätverk för att utbyta prover. Irland och Grekland nämner den betydelse systemet för tidig varning har på detta område.

4.1.1.5 Förbättra samarbetet mellan polis, tull och rättsliga myndigheter, främst genom program för utbyte och utbildning

Medlemsstaterna uppger att gemenskapsprogrammen PHARE, OISIN, TACIS och FALCONE är användbara. Förenade kungariket och Nederländerna har tagit ett bilateralt initiativ (the Anglo-Dutch Forum), liksom Frankrike, Tyskland och Nederländerna (Action Mercure).

4.1.1.6 Genomföra EU:s projektbaserade brottsbekämpningsstrategi mot gränsöverskridande organiserad brottslighet för att bekämpa olaglig narkotikahandel

Flera länder har använt sig av medel från OISIN-programmet för att etablera samarbete med grannländer. Europol nämns också flera gånger.

4.1.2 Under fem år avsevärt minska penningtvätt och olaglig handel med prekursorer

4.1.2.2 Vidta konkreta åtgärder mot penningtvätt

Att genomföra direktiv 2001/97/EG (om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar) är en prioriterad fråga för alla EU-länder. Samordningen mellan myndigheter på nationell nivå har ökats i vissa fall (Frankrike) och i andra länder har nya strukturer inrättats (Irland). Visst internationellt samarbete mellan finansunderrättelseenheter (*Financial Intelligence Units*, FIU) håller på att utvecklas. Flera länder hänvisar också till FATF (Internationella finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt).

4.1.2.3 Förbättra systemet för analys och utbyte av information mellan finansunderrättelseenheter

Rådets rambeslut av den 17 oktober 2000 ligger till grund för åtgärder i medlemsstaterna och har lett till att särskilda handlingsplaner har utarbetats i många länder. Bilateral initiativ håller på att utvecklas (t.ex. mellan Nederländerna, Frankrike, Luxemburg och Italien) som pilotprojekt för FIU-nätverket. Spanien spelar en viktig roll när det gäller att samarbeta med nya finansunderrättelseenheter i latinamerikanska länder.

4.1.2.6 Utbildning för tulltjänstemän och polismän om hur man bekämpar spridning av prekursorer

Utbildning på detta område finns i de flesta medlemsstater för tull- och polispersonal, även om den fortfarande är av begränsad omfattning i andra länder. Många länder nämner inte läkemedelsindustrin och den kemiska industrin, medan Irland och Finland har vidtagit åtgärder för att främja samarbetet mellan dessa sektorer i syfte att effektivisera kontroller. I Tyskland har utbildningsseminarier anordnats i samarbete med Europol.

4.2 Fullt ut utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Amsterdamfördraget, särskilt artiklarna om narkotikakontroll, polissamarbete och rättsligt samarbete samt gemensamma minimiregler i lagstiftningen

4.2.1 Så snart som möjligt inrätta gemensamma utredningsenheter mellan polis, tull och andra brottsbekämpande myndigheter

Gemensamma utredningsenheter har fortfarande inte inrättats i full utsträckning i de flesta länder. Det finns ofta ad hoc-samarbete vid behov, men det är ännu inte en formell, institutionaliserad samarbetsform. I allmänhet verkar medlemsstaterna vara nöjda med samarbetet mellan polis, tull och andra brottsbekämpande myndigheter.

4.2.2 Vid behov med hjälp av Europol förstärka samarbetet i kampen mot olaglig narkotikahandel och inrätta gemensamma arbetsgrupper för behandlingen av olaglig narkotikahandel mellan medlemsstaterna

Medlemsstaterna har betonat Eurols roll när det gäller att hantera narkotikahandel som involverar mer än ett land. Regionalt samarbete (t.ex. Hazeldonkgruppen i Benelux och Frankrike och samarbete i de nordiska länderna) är välutvecklat, även om fullt bemannade gemensamma grupper inte används så ofta. Frankrike och Belgien håller på att inrätta ett "polis- och tullsamarbetscentrum" i Tournai.

4.2.3 Främja regionalt samarbete mellan regioner som har likartade narkotikaproblem

Regionalt samarbete förekommer och det görs framsteg på området. Att utbyta information och sambandsmän är den vanligaste formen av samarbete.

4.2.5 Främja nya utredningsmetoder samt forskning om och dokumentation av narkotikarelaterad brottslighet

Ny teknik (t.ex. Internet) används i hela EU och nya utredningstekniker utvecklas ständigt och i allt större utsträckning. Spanien håller på att genomföra ett projekt som finansieras av OISIN-programmet.

5. Internationellt

5.1 Gradvis integrera kandidatländerna och intensifiera det internationella samarbetet med andra länder och med internationella organisationer

5.1.3 Fortsätta stödja kandidatländernas i deras kamp mot narkotikamissbruk och olaglig narkotikahandel

Alla länder är aktiva på detta område och anslår betydande resurser till samarbete med kandidatländerna. Phare-programmet är det centrala instrumentet för insatser på området och partnersamverkan (Twinning) är en viktig del av detta arbete. Bland annat nämns initiativ som det extraordinära mötet inom arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor och konferensen med EU och kandidatländerna (som båda hölls i juni 2002). Flera länder har ingått samarbetsavtal med grannländer, t.ex. Baltic Sea Task Force. Ingenting sägs om samarbete med Turkiet.

5.1.5 Genomföra föranslutningspakten om organiserad brottslighet och utvidga den till att omfatta alla kandidatländer

Phare är det huvudsakliga instrumentet för att intensifiera samarbetet med kandidatländerna. Vissa medlemsstater, t.ex. Irland, Österrike och Luxemburg, har tagit bilaterala initiativ.

5.2 Främja internationellt samarbete, integrera narkotikakontroll i EU:s utvecklingssamarbete och stödja FN:s och UNDCP:s insatser

5.2.2 Samordna projekt i tredje land

Alla länder anser detta vara en viktig fråga. UNDCP är det främsta forumet för åtgärder, även om vissa projekt i tredje land också samordnas av Dublingruppen och de s.k. ”mini-Dublingrupperna”. Andra regionala projekt håller på att etableras, t.ex. de projekt i de baltiska staterna som samordnas av Nordiska ministerrådet.

5.2.3 Förstärka samarbetet med multilaterala och internationella organisationer

Alla medlemsstater samarbetar med UNDCP och flera av dem deltar i UNDCP:s grupp av stora bidragsgivare, som Finland är ordförande för under 2002. UNDCP:s strategiska interventioner i målregioner (t.ex. Afghanistan) verkar vara särskilt viktiga. Andra forum, t.ex. Dublingruppen, Pompidougruppen och CICAD uppges också vara användbara.

5.2.4 Fortsätta att tillhandahålla tillräckliga resurser för att genomföra program

UNDCP är den centrala organisationen på detta område och har fått betydande resurser från medlemsstaterna. Italien har lämnat särskilt detaljerad information om sina finansiella bidrag till UNDCP-program. I vissa fall (Förenade kungariket och Portugal) har utgifterna ökat betydligt. Bilaterala samarbetsavtal med grannländer har också ingåtts i vissa fall. Flera länder uppger att de regelbundet lämnar uppgifter till arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor.

5.2.5 Se till att alla relevanta GUSP-instrument vid förbindelserna med icke-kandidatländer och utomeuropeiska länder beaktas fullt ut och ger lämplig effekt åt syftena med EU:s narkotikastrategi

Många medlemsstater har inte lämnat några uppgifter om denna punkt. Arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor sägs vara ett bra forum för samordning av internationell narkotikapolitik. UNDCP har också en viktig roll på detta område.

5.2.6 Utarbeta en handlingsplan för narkotikasamarbete med Nordafrika och genomföra de handlingsplaner som rör Latinamerika, Karibien och Centralasien

Vissa medlemsstater har inte lämnat några uppgifter om denna punkt. Flera länder lämnar intressant information om detta område, särskilt Frankrike, Tyskland, Nederländerna och Förenade kungariket.

5.2.7 Hjälpa länder utanför EU att utveckla system för bekämpning av penningtvätt

FATF och dess regionala undergrupper omtalas av medlemsstaterna som avgörande för att uppmuntra utvecklingen av system för bekämpning av penningtvätt. EGMONT-gruppens roll betonas också, vilket Frankrike lämnar närmare information om. I Skandinavien finns det också visst regionalt samarbete.

5.2.8 Stödja utvecklingen av gemensamma internationella indikatorer

Många medlemsstater har inte lämnat några uppgifter på denna punkt. Vissa länder nämner samarbete med ECNN och UNDCP och inom Pompidougruppen när det gäller att utarbeta gemensamma indikatorer. Detta samarbete befinner sig dock fortfarande på ett mycket tidigt stadium.

5.2.9 Införliva narkotikaproblemet som en sektorsövergripande fråga med överstatliga samarbetsplaner (särskilt med utvecklingsländerna)

Många medlemsstater har inte lämnat någon information på denna punkt. Narkotikafrågor är integrerade i den bredare utrikespolitiken.

Bilaga 2

GENOMFÖRANDET AV EU:S HANDLINGSPLAN MOT NARKOTIKA (2000-2004):

UPPFÖLJNINGSTABELL FÖR KOMMISSIONEN, ECNN OCH EUROPOL

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1. Samordning 1.1 Se till att narkotikafrågan fortsätter att vara ett prioriterat område för EU:s inre och yttre insatser (strategimål 1)			
1.1.1 Europeiska unionens institutioner skall säkerställa en god samordning mellan institutionerna. Framförallt skall varje tillträdande ordförandeskap för rådet överlämna sitt arbetsprogram på narkotikaområdet till Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.	Kommissionens tjänstegrenar avser att genomföra det ramavtal som Europaparlamentet och kommissionen undertecknade i juli 2000. Kommissionens tjänstegrenar deltar aktivt i rådets relevanta arbetsgrupp. Europol och ECNN samarbetar regelbundet.	Fortlöpande process	Kommissionen bör spela en aktiv roll när det gäller att säkerställa en interinstitutionell samordning. Europol och ECNN samarbetar regelbundet - genom årliga samordningsmöten på direktoratsnivå, - inom ramen för den gemensamma åtgärden om nya syntetiska droger, - genom utbyte av information om framställning av syntetiska droger i allmänhet, - genom att ömsesidigt använda relevant information som finns tillgänglig hos respektive organisation, för att ta med sådan information i bulletiner, lägesrapporter etc., - med att inrätta en harmoniserad databas om narkotikabeslag i medlemsstaterna. I november 2001 ingick Europol och ECNN ett samarbetsavtal. När det är lämpligt samarbetar Europol och OLAF, till exempel - med att ta fram en EU-utbildning för utbildare om bekämpning av laboratorier som framställer olaglig syntetisk narkotika, - inom ramen för Internationella narkotikakontrollstyrelsens (INCB) globala initiativ för kontroll av ättiksyraanhydrid. Europol bidrar till Phare-programmet - som medlem i styrelsen för UNDCP/PHARE, - genom att delta i Phare-programmet om syntetiska droger, - genom att tillhandahålla utbildning.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1.1.2 När så är lämpligt, och i vilket fall som helst år 2002 (halvtidsutvärdering) och år 2004 (slutlig utvärdering), skall ordförandeskapet för rådet överväga möjligheten att organisera ett möte på hög nivå mellan dem som är engagerade i planens genomförande.	ECNN:s styrelse diskuterade i januari och juli 2002 ett eventuellt deltagande vid en konferens i denna fråga.	<u>2002 och 2004</u>	Kommissionen bör utse en representant till detta högnivåmöte.
1.1.3 Ordförandeskapet för rådet skall regelbundet, i princip två gånger om året, ge nationella narkotikasamordnare eller dem som ansvarar för samordningen av narkotikapolitiken tillfälle att mötas inom ramen för arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor för att utbyta information om nationella utvecklingstendenser och studera möjligheterna till fördjupat samarbete.	Det första mötet hölls i Paris i november 2000. Det svenska ordförandeskapet anordnade det andra mötet i mars 2001. Det spanska ordförandeskapet anordnade det tredje mötet i maj 2002.	<u>Två gånger om året</u>	Kommissionen, ECNN och Europol deltog i mötena.
1.1.6 Rådet och kommissionen skall införliva narkotikafrågan i de bredare målen för EU:s yttre förbindelser, inklusive utvecklingssamarbetet, och fullt ut utnyttja GUSP-instrumenten liksom handelspolitiska instrument och tekniskt och ekonomiskt bistånd.	Diskussioner mellan relevanta kabinett och tjänstegrenar pågår.	Fortlöpande process	Den globala och väl avvägda narkotikastrategin bör, när det är möjligt, beaktas vid all yttre verksamhet.
1.1.7 Kommissionen skall med hjälp av ECNN anordna en undersökning som skall vara färdig senast i mars 2001, för att pröva om de befintliga samordningsarrangemangen kan förbättras och om så är fallet, på vilket sätt.	Ett utkast till bidrag från ECNN lades fram vid mötet med narkotikasamordnarna i mars 2001.	<u>Mars 2001</u>	Kommissionen och ECNN kommer att lägga fram de slutliga resultaten av sin undersökning av nationella strategier och samordningsinstrument i slutet av 2002.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1.2 Fortsätta med EU:s globala, sektorsövergripande, integrerade och väl avvägda narkotikastrategi, där en minskning av tillgång och efterfrågan ses som inbördes förstärkande inslag, vilket betonades av den extra sessionen i FN:s generalförsamling (UNGASS) om narkotika (strategimål 3).			

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1.2.3 Rådet skall säkerställa att EU:s organ, särskilt Europol och ECNN, utnyttjas fullt ut inom deras respektive behörighetsområden.	Flera rådsbeslut har antagits eller håller på att utarbetas i syfte att ge Europol uppgifter eller förstärka dess roll, bland annat när det gäller - utvidgningen av Europols mandat, - gemensamma utredningsgrupper, - samarbete med Eurojust och EU:s operativa specialgrupp med polischefer, - bekämpning av narkotikarelaterad brottslighet som begås via Internet och andra former av moderns teknik, - profilanalyser av syntetiska droger. ECNN genomför i samarbete med kommissionen, Europol och EMEA rådets beslut inom ramen för den gemensamma åtgärden om nya syntetiska droger (artiklarna 3 och 4). En riskbedömning av PMMA gjordes 2001, varefter det utfärdades en rekommendation om att denna nya drog bör underställas kontroll på unionsnivå. Kontrollåtgärder fastställdes i rådets beslut av den 28 februari 2002 (EGT L 63, 6.3. 2002).		Flera rådsbeslut har antagits eller håller på att utarbetas i syfte att ge Europol uppgifter eller förstärka dess roll, bland annat när det gäller - utvidgningen av Europols mandat, - gemensamma utredningsgrupper, - samarbete med Eurojust och EU:s operativa specialgrupp med polischefer, - bekämpning av narkotikarelaterad brottslighet som begås via Internet och andra former av moderns teknik, - profilanalyser av syntetiska droger
1.2.4 Kommissionen, rådet och medlemsstaterna skall säkerställa att det tas hänsyn till ett väl avvägt och sektorsövergripande tillvägagångssätt och att detta införs i deras narkotikaprogram och narkotikapolitik.		Fortlöpande process	Skall övervakas via den interinstitutionella arbetsgruppen för narkotikafrågor.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1.3 Främja samarbete mellan flera organ och deltagande från det civila samhällets sida (strategimål 6)			
1.3.2 Alla medlemsstater och kommissionen skall utarbeta en strategi för samarbetet med det civila samhället och med kommunerna samt frivilliga grupper från sådana områden som drabbats värst av narkotikaproblemet.		Fortlöpande process	En mycket omfattande och komplex uppgift. Innefattar alla typer av tjänster. Strategier för att minska både tillgång och efterfrågan. Skall utvecklas vidare.
1.4 Tillhandahålla tillräckliga resurser för narkotikarelaterade insatser (strategimål 11) och för missbrukets sociala konsekvenser.			
1.4.1 Rådet och kommissionen skall, mot bakgrund av det pågående arbetet på detta område inom ECNN och Pompidougruppen, undersöka om det finns en metod för att upprätta en förteckning över alla offentliga utgifter som berör narkotika.	I november 2000 lade kommissionen fram en översikt över alla narkotikarelaterade budgetposter för arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor.	Denna process kommer vara användbar för halvtidsutvärderingen och den slutliga utvärderingen av EU:s handlingsplan.	Det vore användbart att få en regelbunden uppföljning från ECNN och Pompidougruppen om utgifter som berör narkotika i medlemsstaterna. Information om offentliga utgifter på narkotikaområdet i medlemsstaterna skall samlas in regelbundet i ett jämförbart format som skall tas fram av ECNN. ECNN har lagt fram en rapport om situationen i fråga om övervakning av de offentliga utgifterna i medlemsstaterna. Rapporten kommer att offentliggöras under första halvåret 2002. För att kunna lämna korrekt information om offentliga utgifter på narkotikaområdet beställde ECNN 2002 en bred undersökning för att säkerställa att informationen samlas in regelbundet och i ett jämförbart format. Ett särskilt kapitel i ECNN:s årsrapport för 2003 kommer att ägnas åt offentliga utgifter för att minska efterfrågan.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
1.4.2 Medlemsstaterna och kommissionen skall uppmuntra tillhandahållandet av tillräckliga resurser för aktiva och framåtsyftande åtgärder, inklusive att förebygga användningen av narkotika, förhindra narkotikarelaterad brottslighet och minska narkotikans negativa konsekvenser för hälsan och samhället.	Rådet och Europaparlamentet godkände en förlängning av programmet för förebyggande av narkotikamissbruk (2001–2002) i januari 2001. Kommissionen lade fram ett förslag om att inrätta ett nytt program för brottsförebyggande verksamhet (Hippokrates). Kommissionen utförde två eurobarometrar om säkerhet i städerna 1996 och 2000. Resultaten av eurobarometern från 2000 lades fram i mars 2001.	Fortlöpande process	Även Europaparlamentet och rådet lägger stor vikt vid denna fråga.
2. Information och utvärdering 2.1 Säkerställa insamling, analys och spridning av objektiva, tillförlitliga och jämförbara uppgifter om förekomsten av narkotika i EU med stöd av ECNN och Europol (strategimål 8)	ECNN:s årsrapport för 2001 håller på att färdigställas. ECNN:s arbetsprogram för 2001–2003 har antagits. ECNN:s riktlinjer för uppgiftsinsamling i medlemsstaterna har lagts fram för REITOX-kontaktpunkterna. Årsrapporten för 2001 lades fram i pappersform och i elektronisk form på ECNN:s hemsida. De nationella rapporterna för 2001 offentliggjordes också på hemsidan. ECNN:s årsrapport för 2002 håller på att färdigställas.		

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
2.1.1. Enligt de tekniska hjälpmedel och riktlinjer som ECNN tillhandahåller skall medlemsstaterna lämna tillförlitliga uppgifter om följande fem epidemiologiska nyckelindikatorer i en jämförbar form som ECNN utarbetat och rådet godkänt: 1. Narkotikabrukets omfattning och mönster bland allmänheten. 2. Det problemfyllda narkotikabrukets utbredning. 3. Narkotikabrukarens efterfrågan av behandling. 4. Narkotikarelaterade dödsfall och dödligheten bland missbrukare. 5. Narkotikarelaterade infektionssjukdomar sjukdomar (Hiv, hepatit).	ECNN:s riktlinjer har färdigställts och översänts till dess styrelseledamöter i medlemsstaterna. ECNN:s styrelse skulle anta riktlinjerna formellt senast i september 2001. Frågeformulär från styrelsens ordförande till medlemsstaterna om den nationella situationen vad gäller stöd till genomförandet av de fem nyckelindikatorerna. ECNN:s riktlinjer antogs formellt av styrelsen (och införlivades i en rådsresolution i december 2001). I slutet av 2001 inrättade kommissionen och ECNN en arbetsgrupp som skall identifiera de bästa sätten att säkerställa en harmonisk datainsamling för de fem nyckelindikatorerna. Det första mötet ägde rum i januari 2002.		Kommissionen överväger nu hur genomförandet av de fem nyckelindikatorerna kan stödjas på bästa sätt.
2.1.3. ECNN skall utarbeta indikatorer för narkotikarelaterad brottslighet, tillgången på olaglig narkotika (bl.a. gatuhandel) och narkotikarelaterad social utslagning.	År 2001 inledde ECNN i nära samarbete med nationella experter och Europol en begreppsbildnings- och definitionsprocess.		

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
2.1.4. Medlemsstaterna och ECNN skall inom befintliga ekonomiska ramar säkerställa att de nationella kontaktpunkterna har det politiska och ekonomiska stöd som är nödvändigt för att genomföra de fem harmoniserade nyckelindikatorerna.	ECNN:s årliga ekonomiska bidrag till REITOX-kontaktpunkterna indexerades 2002. ECNN:s styrelse håller på att granska resultaten från den externa utvärderingen av REITOX (2001) i syfte att ändra REITOX-systemet om det är nödvändigt (bland annat vad gäller ekonomiska resurser), för att göra det ännu effektivare.		
2.1.6 Kommissionen skall i samarbete med ECNN vartannat år inleda en eurobarometerundersökning om allmänhetens, särskilt ungdomars, attityder till narkotika i hela EU.	Ett möte om denna fråga kommer att anordnas under första halvåret 2002 mellan kommissionens berörda avdelningar och ECNN.	Slutet av 2002 och 2004	
2.1.7 Kommissionen skall främja inrättandet av ett europeisk system för att bedöma och uppmuntra medlemsstaternas utveckling av ett nät av nationella expertcentrum på området för toxikologisk analys, klinisk databas och experimentella, kliniska eller epidemiologiska undersökningar.	Fortsatt främjande av europeiska nätverk genom relevanta gemenskapsprogram, särskilt programmet för förebyggande av narkotikamissbruk och ramprogrammet för forskning och utveckling.	Slutet av 2004	Ett sådant system kommer att kräva en regelbunden uppföljning och därmed tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser. Regelbundna anbudsinfordringar enligt det FEMTE RAMPROGRAMMET och infordringar av intresseanmälningar för integrerade projekt och expertnätverk inom ramen för det SJÄTTE RAMPROGRAMMET främjar sådana nätverk, studier och databaser.
2.1.8 Europol och ECNN skall utarbeta en standardiserad databas över narkotikabeslag, som skall införas i alla medlemsstater och grunda sig på harmoniserade kriterier och indikatorer.	I samarbete med experter från frivilliga medlemsstater och ECNN har man utarbetat och kommit överens om parametrarna för ett system med en harmoniserad databas för statistik över narkotikabeslag. En förteckning håller på att utarbetas för att man skall kunna ta fram ett lämpligt system för databehandling i enlighet med de avtalade parametrarna.		Europol har i samarbete med frivilliga medlemsstater och ECNN utvecklat en modell för datainsamling till ett harmoniserat databassystem för de rättstillämpande myndigheternas statistik om narkotikabeslag. Detta arbete har lett till en rekommendation från rådet, i vilken medlemsstaterna och, inom deras respektive mandat, kommissionen, Europol och ECNN rekommenderas att använda modellen.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
2.2 Se till att insatser mot narkotika utvärderas (strategimål 2)			
2.2.1 Kommissionen skall anordna lämpliga utvärderingar efter halva tiden och slutförandet av EU:s strategi för narkotikafrågor (2000-2004) med utgångspunkt i denna handlingsplan och lägga fram rapporterna för rådet och Europaparlamentet.	Såväl kommissionen, ECNN och Europol som medlemsstaterna bör göra egna utvärderingar, på grundval av en förteckning över kriterier som utarbetats av kommissionen med hjälp av ECNN och godkänts av rådet. Kommissionen skall lägga fram ett utkast till halvtidsutvärdering och slutlig utvärdering av handlingsplanen.	Slutet av 2002 och 2004	Detta är en viktig fråga även för Europaparlamentet och rådet.
2.2.2 ECNN/Europol bör driva arbetet vidare genom att utnyttja medlemsstaternas experter till att stödja EU:s narkotikastrategi genom uppställandet av mätbara mål, så att det går att bedöma vilka framsteg som görs för att förverkliga handlingsplanens syften. Detta arbete bör om möjligt slutföras före slutet av 2000.	ECNN har utarbetat en preliminär uppsättning tillämpliga normer på grundval av dess dataanalysprocess. År 2001 lade ECNN och Europol, i nära samarbete med sina nationella partner, fram en rapport med syfte att identifiera kriterier för kommissionens utvärdering av EU:s narkotikastrategi för 2000-2004.		Detta arbete har slutförts. Utvärderingskriterierna har antagits av arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor och kommer att användas av kommissionen vid utvärderingen.
2.2.3 Rådet skall, med utgångspunkt i det arbete som arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor har utfört, identifiera medlemsstaternas och kommissionens bästa rutiner på narkotikaområdet, framförallt i samarbete med arbetsgruppen för frågor om olaglig narkotikahandel, sektorsövergripande arbetsgruppen för frågor som rör den organiserade brottsligheten och arbetsgruppen för hälsofrågor.	En utvärdering av likar om narkotikahandel kommer att slutföras vid utgången av 2002. En slutlig utvärdering av programmet för förebyggande av narkotikamissbruk förväntas vara klar 2003.	Slutet av 2003	Kommissionen kommer att få hjälp av ECNN med att fastställa bästa praxis på området för minskning av efterfrågan (EDDRA-databasen).

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
2.2.5 Kommissionen skall anordna en lämplig utvärdering av - hur effektiv den gemensamma åtgärden om syntetiska droger från 1997 har varit, mot bakgrund av ECNN:s utvärdering av systemet för tidig varning, - gemenskapslagstiftningen och dess genomförande på området för kontroll av handeln med kemiska prekursorer.	Kommissionen inledde 2002 med bistånd av ECNN en global utvärdering av hur effektiv den gemensamma åtgärden om syntetiska droger har varit. Utvärderingen av lagstiftningen om prekursorer pågår. Konsultens utkast till rapport förväntas komma i slutet av 2002.	Slutet av 2001	Alla medlemsstater, ECNN, Europol och EMEA uppmanas att lämna sina bidrag till utvärderingen på grundval av frågeformuläret.
2.2.6 Medlemsstaterna och Europol skall med hjälp av vetenskapsmän bedöma effektiviteten i förebyggandet och bekämpningen av narkotikarelaterad organiserad brottslighet och utarbeta indikatorer för brottslighet och policyindikatorer.	Europol och kommissionen har utfört en undersökning om förebyggande av organiserad brottslighet, även narkotikarelaterad organiserad brottslighet. Undersökningen innehåller förslag till en strategi för förebyggande åtgärder mot organiserad brottslighet. Förslag om att inleda diskussioner inom arbetsgruppen för bekämpning av illegal narkotikahandel/arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor om kriterier för utvärdering av europeiska narkotikaprojekt och att utarbeta en gemensam metod.	Metod skall avtalas under andra halvåret 2001.	Tidsfristen har inte hållits.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
2.2.7 Medlemsstaterna och Europol skall med hjälp av vetenskapsmän planera en årlig bedömning av vilken roll de organiserade kriminella grupper spelar som är inblandade i olaglig narkotikahandel.	Europol lägger årligen fram en "Lägesrapport om organiserad brottslighet i Europeiska unionen". Denna rapport bygger på bidrag från medlemsstaterna och beaktar även rapporter från länder utanför EU. En del av rapporten avser verksamheten inom grupper för organiserad brottslighet som är inblandade i olaglig narkotikahandel. Ett kontakt- och stödnätverk som består av företrädare från medlemsstaterna, varav vissa har en vetenskaplig bakgrund, bistår Europol vid utarbetandet av rapporten.	Fortlöpande process	
3. Minskning av efterfrågan, förebyggande av narkotikamissbruk och narkotika-relaterad brottslighet 3.1 Ge större prioritet åt såväl förebyggande åtgärder och minskning av efterfrågan, särskilt minskning av nyrekryteringen av missbrukare, som minskning av de negativa följderna av narkotikamissbruk (strategimål 4)			
3.1.1 Att under loppet av fem år avsevärt minska förekomsten av olaglig narkotikaanvändning samt nyrekryteringen av missbrukare, särskilt bland ungdomar under 18 år (strategimål 1)			

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
3.1.1.1 Medlemsstaterna och kommissionen skall utarbeta omfattande program för förebyggande av såväl laglig och olaglig narkotika som blandmissbruk.	Programmet för förebyggande av narkotikamissbruk (2001-2002) förlängdes i avvaktan på att det nya folkhälsoprogrammet skulle antas. Folkhälsoprogrammet antogs i juni 2002.	Fortlöpande process	Kommissionen kommer att stödja omfattande program och sprida bästa praxis och resultat med hjälp av ECNN (EDDRA-databasen).
3.1.1.2 Kommissionen skall se till att befintliga gemenskapsprogram utnyttjas fullt ut för att motverka social utslagning och brottslighet i städerna och stödja social återanpassning.		Fortlöpande process	Europeiska socialfonden och URBAN-programmet används för dessa ändamål.
3.1.1.4 Medlemsstaterna och kommissionen skall vidareutveckla nyskapande tillvägagångssätt för att förebygga missbruk av syntetiska droger med beaktande av det som är specifikt för missbrukare av syntetiska droger.	Ingår i de åtgärder som vidtagits inom ramen för programmet för förebyggande av narkotikamissbruk	Fortlöpande process	Urval av nyskapande projekt på detta område. Lämpliga projekt har valts ut enligt det femte ramprogrammet och det finns nya lämpliga möjligheter i förslagen till det sjätte ramprogrammet.
3.1.2 Att under fem år avsevärt minska förekomsten av narkotikarelaterade hälsoskador (HIV, hepatit, TBC etc.) och antalet narkotikarelaterade dödsfall (strategimål 2).			
3.1.2.2 Medlemsstaterna och kommissionen skall planera och genomföra innovativa kampanjer för att öka medvetenheten om farorna med narkotikamissbruk och program för att minska narkotikamissbrukets risker och skadliga effekter. Dessa kampanjer måste ha en klar inriktning och genomföras i samarbete med målgrupperna.	Ingår i åtgärderna inom ramen för programmet för förebyggande av narkotikamissbruk.	Slutet av 2002	Internet skulle också kunna användas för sådana kampanjer.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
3.1.2.3 Medlemsstaterna och kommissionen skall utnyttja nya kommunikationsmedel (t.ex. Internet) för att lämna saklig, tillförlitlig och lättåtkomlig information om narkotika och farorna med den.	Ingår i åtgärderna inom ramen för programmet för förebyggande av narkotikamissbruk.	Fortlöpande process	
3.1.2.5 Kommissionen och medlemsstaterna skall sätta igång forskning om hur missbruk av olaglig narkotika och läkemedel påverkar bilkörning.		Fortlöpande process	Kommissionen bör fortsätta undersöka denna fråga och, om det är lämpligt, lägga fram förslag. Rekommendationerna från arbetsgruppen om "Alkohol, narkotika, läkemedel och bilkörning" bör beaktas. Det föreslås att denna fråga skall ingå i ramprogrammet för forskning och utveckling för 2002–2006. Frågan diskuteras i samband med det sjätte ramprogrammet.
3.1.3 Avsevärt öka antalet framgångsrikt behandlade missbrukare (strategimål 3).			
3.2. Fullt ut utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Amsterdamfördraget, särskilt artiklarna om hälsoskydd och forskning (strategimål 7)			
3.2.1 Kommissionen skall se till att förebyggande av narkotikamissbruk fastställs som en nyckelfaktor i det framtida folkhälsoprogrammet.	Det nya folkhälsoprogrammet antogs i juni 2002.	2002	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
3.2.2 Medlemsstaterna och kommissionen skall tillhandahålla tillräckligt med resurser för forskning om biomedicinska och sociala orsaker till missbruk, missbrukets förebyggande och ursprung samt de beteendemönster som narkotikakonsumtionen ger upphov till. Kommissionen skall stödja prioriteringen av detta forskningsområde i gemenskapens forsknings- och utvecklingsprogram.	Tre projekt har fått bidrag enligt det nuvarande programmet för forskning och utveckling. Den andra ansökningsomgången håller på att bedömas.	Fortlöpande process	Möjligheter till sådan forskning ges i kapitel 1.1.1. "Genforskning och bioteknik för förbättrad hälsa" och 3. "Främjande av grunderna för det europeiska området för forskningsverksamhet" i det sjätte ramprogrammet.
3.2.3. Kommissionen och medlemsstaterna skall fastställa nya områden, t.ex. spridning av bästa rutiner, utbildning och inrättande av nätverk, där verksamhet på europeisk nivå skulle kunna vara en hjälp för att minska narkotikans skadeverkningar.		Fortlöpande process	Skall utarbetas på grundval av befintliga gemenskapsprogram om utbildning och narkotikaförebyggande insatser och med bidrag från ECNN.
3.3 Anta ett övergripande tillvägagångssätt			
3.3.1 Kommissionen och medlemsstaterna skall utarbeta och genomföra förebyggande åtgärder och strategier för alla åldersgrupper, särskilt barn och ungdomar.	Programmet för förebyggande av narkotikamissbruk tar sikte på alla åldersgrupper, särskilt ungdomar.	Fortlöpande process	
3.3.2 Kommissionen och medlemsstaterna skall inom sina respektive behörighetsområden i detta sammanhang och vid behov ta itu med beteenden och missbruk i allmänhet, bl.a. aspekter på alkohol, läkemedel, dopningspreparat inom idrotten och tobak.	Kommissionen har på grundval av artikel 152 i EG-fördraget lagt fram ett förslag till rekommendation om förebyggande och minskning av narkotikarelaterade risker. Europaparlamentet och rådet har enats om ett gemensamt utkast till tobaksdirektiv. Förslaget till tobaksdirektiv diskuteras nu i rådet och Europaparlamentet.	2002/2003	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
3.4 Förebygga narkotikarelaterad brottslighet, särskilt ungdomsbrottslighet och brottslighet i städerna			
3.4.1 Att under loppet av fem år avsevärt minska antalet narkotikarelaterade brott (strategimål 5)			
3.4.1.1 Kommissionen och medlemsstaterna skall inrätta program för att främja bästa rutiner för att förebygga narkotikarelaterad brottslig verksamhet bl.a. ungdomsbrottslighet och brottslighet i städerna.	Ett nytt program för brottsförebyggande verksamhet har antagits (Hippokrates). Europeiska nätverket för förebyggande av brottslighet har skapats, vars prioriterade frågor är ungdomsbrottslighet, brottslighet i städerna och narkotikarelaterad brottslighet.	Fortlöpande process	Detta är också en av de prioriterade frågorna i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors (slutsats 42).
3.4.1.2 Rådet och kommissionen skall utveckla en gemensam, jämförbar definition av begreppet narkotikarelaterat brott på grundval av Europol och ECNN:s arbete, för att möjliggöra en seriös jämförelse mellan olika typer av narkotikarelaterade brott.	Begreppsbildnings- och definitionsprocess inledd av ECNN 2001.	2002	Brottsindikatorer och politiska indikatorer bör definieras för att framstegen med förebyggande och kontroll av brottsligheten skall kunna bedömas. ECNN sammankallade ett expertmöte i januari 2002, vid vilket Europol också deltog, i syfte att utarbeta de efterfrågade definitionerna. Ytterligare överläggningar krävs.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
3.4.4 Kommissionen och medlemsstaterna skall granska resultaten av ECNN:s undersökning om lagstiftning och rättspraxis i medlemsstaterna vad avser omhändertagandet av narkotikamissbrukare inom rättssystemet, inklusive sådana frågor som fastställandet av om en anhållen person är narkotikamissbrukare, alternativ till fängelsestraff och behandlingsmöjligheter inom kriminalvården. Mot bakgrund av detta skall kommissionen och medlemsstaterna överväga hur man utbyter bästa rutiner när det gäller att omhänderta narkotikamissbrukare inom rättssystemet.	ECNN slutförde undersökningen i mars 2001.	Slutet av 2001	Kommissionen skall överväga hur ECNN:s undersökning skall följas upp. ECNN:s undersökning av brottmålsförfaranden som har kopplingar till narkotikamissbruk kommer att offentliggöras 2002. En sammanfattning på tolv språk kommer även att framställas.
3.5 Utbildning och utbyte av erfarenheter om förebyggande av narkotikamissbruk			
3.5.2 Medlemsstaterna och kommissionen skall utveckla och inrätta ett nätverk av handledare och yrkesverksamma inom hälso- och socialsektorn som arbetar med narkotikamissbrukare.	Flera europeiska nätverk med yrkesverksamma har inrättats i Europa. De samfinansieras av programmet för förebyggande av narkotikamissbruk.	Fortlöpande process	Programmet Leonardo da Vinci skulle kunna användas för detta ändamål, på grundval av projekt som medlemsstaterna lägger fram. Att ytterligare främja ett nära samarbete mellan de nätverk som inrättats på detta område.
3.5.3 Medlemsstaterna skall främja utbytet av bästa förebyggande rutiner och se till att alla framgångsrika program uppmärksammas av andra medlemsstater och av kommissionen.		Fortlöpande process	EDDRA-databasen. ECNN bör bistå här.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4. Minskning av tillgången 4.1 Förstärka kampen mot organiserad brottslighet, olaglig narkotikahandel och därmed sammanhängande organiserad brottslighet samt annan narkotikarelaterad brottslighet och intensifiera polis- och tullsamarbetet och det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna (strategimål 5)			
4.1.1 Att under loppet av fem år avsevärt minska tillgången till olaglig narkotika (strategimål 4).			Indikatorer och grundläggande uppgifter skulle kunna utarbetas för utvärderingen av minskningen av tillgången.
4.1.1.1 Medlemsstaterna skall säkerställa en hög och enhetlig säkerhetsnivå vid EU:s yttre gränser och vid behov inrätta gemensamma kontrollgrupper, som t.ex. kan omfatta polismän, tulltjänstemän, tjänstemän vid invandringsmyndigheter och gränsvakter.	Slutsatserna från Europeiska rådet i Wien den 11–12 december 1998 (punkt 91).	Pågår	Förslagen om en handbok för narkotikakontroller vid de yttre gränserna (STUP 20 från 1999) bör undersökas mot bakgrund av det meddelande om en integrerad förvaltning av EU-medlemsstaternas yttre gränser som kommissionen nyligen lade fram (den 7 maj 2002), i vilket frågan om narkotikabekämpning tas upp.
4.1.1.2 Rådet och kommissionen skall med hjälp av Europol utarbeta EU-riktlinjer för bekämpning av olaglig narkotikaverksamhet genom ny teknik, särskilt Internet.	Kommissionen har lagt fram ett meddelande om datorrelaterad brottslighet. Rådets arbetsgrupp om narkotikahandel har utarbetat förslag om att förstärka insatserna mot narkotikarelaterade brott som begås med hjälp av informations- och kommunikationsteknik, däribland Internet. Rådet har antagit förslagen, som ger Europol en samordnande roll.	2002	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.1.1.3 Medlemsstaterna skall med hjälp av Europol beakta befintliga EU-system för informationsutbyte, samarbeta inom relevanta rådsorgan, intensifiera sina ansträngningar för att bekämpa sjötransporter av olaglig narkotika, bl.a. genom att tillhandahålla utbildning i identifiering och övervakning av misstänkta fartyg, och inrätta förfaranden för att vid behov borda och genomsöka fartyg. Medlemsstaterna skall erkänna vikten av att genomföra principerna i artikel 17 i Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen.	I juni 2000 anordnade de portugisiska myndigheterna en konferens om sjötransporter av olaglig narkotika, som gav upphov till flera rekommendationer. Coreper samtyckte till att en handlingsplan för genomförandet av rekommendationerna bör utarbetas, med betoning på operativ verksamhet. Programmet utvecklades vidare under det spanska ordförandeskapet.	Påbörjas möjligen i slutet av 2002	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.1.1.4 Medlemsstaterna skall med hjälp av Europol fortsätta att studera möjligheterna att sammanföra kriminalteknisk information och information om brottsbekämpning i syfte att fastställa framställning av syntetiska droger och olaglig handel med dessa, sådana drogers sammansättning samt personer inblandade i sådan framställning och handel. Medlemsstaternas kriminaltekniska laboratorier skall i detta avseende utbyta information om de analyser de gör av prov som tagits när syntetiska droger tagits i beslag. När så är lämpligt bör resultaten göras tillgängliga för berörda hälsovårdsmyndigheter i medlemsstaterna.	På grundval av ett svenskt förslag överväger rådet och Europaparlamentet att anta ett rådsbeslut om inrättande av ett system för en särskild kriminalteknisk profilanalys av syntetiska droger. Detta bör leda till en EU-omfattande samordning av information från brottsbekämpning och kriminalteknisk information i Europols regi. På Sveriges initiativ utarbetades ett operativt projekt (CASE-projektet) som 14 medlemsstater och Europol deltar i, genom vilket uppgifter om brottsbekämpning och kriminalteknik samlas in, analyseras och sprids på EU-nivå. Samarbete med ENFSI (Europeiska nätverket av kriminaltekniska institut) i form av provtagning som bygger på kvadratrotsmetoden. Europol har utvärderat och uppgraderat sitt LOGO-system som avser insamling, bedömning och spridning av uppgifter om brottsbekämpning och ballistiska uppgifter om ecstasy-beslag och omfattar alla medlemsstater.	2001	Arbetet med provtagningar skall fortsätta.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.1.1.5 Kommissionen skall när så är lämpligt stödja medlemsstaternas ansträngningar att förbättra samarbetet mellan polis, tull och rättsliga myndigheter, främst genom program för utbyte och utbildning av personal och genom att utnyttja erfarenheter och resultat av befintliga program inom tredje pelaren.	På grundval av ett initiativ från kommissionen har rådet antagit ett beslut om inrättande av ett ramprogram om polissamarbete och straffrättsligt samarbete (Agis).		
4.1.1.6 Medlemsstaterna och Europol skall genomföra EU:s projektbaserade brottsbekämpningsstrategi mot gränsöverskridande organiserad brottslighet för att bekämpa narkotikahandel.	Strategin håller på att genomföras av Europol och medlemsstaterna inom ramen för arbetsregister för analysändamål enligt vad som föreskrivs i Europolkonventionen. Ytterligare genomförande kan ske med andra former av internationell brottsbekämpning och rättsligt samarbete, t.ex. gemensamma utredningsgrupper.		
4.1.2. Att under loppet av fem år avsevärt minska penningtvätt och olaglig handel med prekursorer (strategimål 6)			
4.1.2.1 Kommissionen skall regelbundet rapportera till rådet om övervakning av penningtvätt i EU, om åtgärder som vidtagits föregående år och föreslagna åtgärder för nästkommande år.	I december 2001 antogs ett andra direktiv om bekämpning av penningtvätt, vilket utvidgade och uppdaterade direktivet från 1991. Europols mandat har nyligen utvidgats till att även omfatta penningtvätt.	Fortlöpande process	Penningtvätt var också en av de prioriterade frågorna för Europeiska rådet i Tammerfors (slutsatserna 51-58). Länder utanför EU bör få bistånd för att utveckla sina system för bekämpning av penningtvätt (genom TACIS- och Phare-programmen). En lämplig mekanism för att förbättra kontrollen av prekursorer bör inrättas och även omfatta de associerade länderna.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.1.2.4 Kommissionen skall regelbundet rapportera till rådet om avledning av olagliga kemiska prekursorer, om åtgärder som vidtagits föregående år och föreslagna åtgärder för nästkommande år.	Samarbetet med industrin har ökat genom att riktlinjerna har utarbetats och spridits. Initiativ av det belgiska ordförandeskapet om att spårning av prekursorer och essentiella kemikalier skall fortsätta. Rådsresolution. Förhandlingarna om ett avtal om prekursorer med Turkiet är långt framskridna.	Fortlöpande process	Kommissionen bör undersöka möjligheten att öka samarbetet med industrin och att ingå ett avtal om kontroll av prekursorer med fler riskländer.
4.1.2.5 Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna inrätta ett förfarande för den frivilliga övervakningen av icke-förtecknade kemiska prekursorer till syntetiska droger i samarbete med den kemiska industrin.	Kommissionens förslag om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3677/90 av den 13 december 1990 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen har antagits. Kommissionen antog den 10 september 2002 ett utkast till förslag om att ersätta direktiv 92/109/EEC med en förordning.	Rådets förordning nr 3677/90 har ändrats genom rådets förordning (EG) nr 1116/2001, som trädde i kraft den 28 juni 2001, och genom rådets förordning (EG) nr 988/2002 av den 3 juni 2002. Förslaget har översänts till Europaparlamentet och rådet för antagande enligt medbeslutandeförfarandet.	Riktlinjer och en förteckning över icke-kontrollerade kemikalier som omfattas av frivilliga övervakningsåtgärder har utarbetats till hjälp för den kemiska industrin. De har spridits i medlemsstaterna och skickats ut till den kemiska industrin. De har också gjorts tillgängliga för kandidatländerna genom Phare-programmet.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.1.2.6 Medlemsstaterna skall med hjälp av kommissionen och Europol vid behov erbjuda tulltjänstemän och polismän utbildning i hur man bekämpar spridning av kemiska prekursorer.	Europol har i samarbete med kommissionen och experter från medlemsstaterna utarbetat och organiserat en EU-utbildning för utbildare om bekämpning av laboratorier som framställer olagliga syntetiska droger. Dessa utbildare har i sin tur anordnat kurser i två medlemsstater (med bistånd av Europol) för poliser, tulltjänstemän, kriminaltekniker och brandmän.	Fortlöpande process	<i>Collège européen de Police</i> (CEPOL) skulle kunna spela en roll på detta område.
4.2 Fullt ut utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Amsterdamfördraget, särskilt artiklarna om narkotikakontroll, polissamarbete och rättsligt samarbete samt gemensamma minimiregler i lagstiftningen (strategimål 7)			
4.2.2 Medlemsstaterna skall med hjälp av Europol vid behov förstärka samarbetet i kampen mot olaglig narkotikahandel och framförallt inom lämplig rättslig ram inrätta gemensamma arbetsgrupper för behandlingen av olaglig narkotikahandel mellan medlemsstaterna.	Rådet har antagit två rekommendationer till medlemsstaterna, avseende - anmodningar från Europol om att inleda brottsutredningar i enskilda fall, - Europols stöd till gemensamma utredningsgrupper som upprättats av medlemsstaterna. - Vissa medlemsstater håller på att upprätta gemensamma grupper som Europol deltar i.		

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.2.3 Främja regionalt samarbete mellan regioner som har likartade narkotikaproblem.	Inom ramen för OISIN-programmet (samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter) har samfinansiering begärts för att starta regionala samarbetsprojekt.		Informationsutbyte om bästa praxis skall främjas.
4.2.4 Efter att ha hört ECNN och tagit hänsyn till befintliga relevanta informationskällor, skall kommissionen inleda en undersökning om domstolars och brottsbekämpande organs definitioner, brottspåföljder och praktiska verkställande av lagar i fråga om olaglig narkotikahandel i medlemsstaterna. Med denna undersökning som grund skall kommissionen föreslå åtgärder för att fastställa minimiregler för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel enligt relevanta bestämmelser i EU-fördraget. Undersökningen bör vara avslutad vid utgången av 2000 och förslag bör läggas fram senast den 31 mars 2001.	Kommissionens undersökning avslutades i mars 2001. Kommissionen har lagt fram ett förslag till rådets rambeslut om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel. Europaparlamentet lade fram till yttrande i april 2002. Arbete pågår fortfarande i rådet.	Första halvåret 2001	Detta är också en av slutsatserna från Tammerfors (nr 48).

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
4.2.5 Medlemsstaterna och Europol skall främja nya utredningsmetoder samt forskning om och dokumentation av narkotikarelaterad brottslighet.	Europol har inrättat och uppdaterar ett register över forskningscentrum, som innehåller information om sakkunskap och bästa praxis. Systemet innehåller informationskällor om nya utredningsmetoder. Dessutom samlar Europols narkotikaenhet in och lagrar dokumentation om narkotikarelaterad brottslighet. Relevant information sprids genom regelbundna narkotikaunderrättelsebulletiner. De analyser över styrka/svaghet som föreslagits av det franska ordförandeskapet kan undersökas närmare, för att få dem att passa bättre ihop med utredningsmetoderna.	Fortlöpande process	
4.2.6 EU:s operativa specialgrupp med polischefer skall överväga att prioritera olaglig narkotikahandel i sitt arbete, särskilt en granskning av hur polissamarbetet avseende sådan handel skulle kunna förbättras och vad polisen skall prioritera på detta område.	Undersökningen inleddes i slutet av 2002	Fortlöpande process	
5. Internationellt 5.1 Gradvis integrera kandidatländerna och intensifiera det internationella samarbetet med andra länder och med internationella organisationer (strategimål 9)			

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.1.1 Kommissionen och rådet skall se till att kandidatländerna inför gemenskapens regelverk och bästa rutiner på narkotikaområdet och att genomförandet är tillfredsställande. Medlemsstaterna och kommissionen skall upprätta en handlingsplan mot narkotika med kandidatländerna, som fastställer vad de måste uppnå för att uppfylla regelverket så snart som möjligt.	Rådet antog den 28 februari 2002 ett gemensamt uttalande om narkotika från ministrarna i Europeiska unionens råd tillsammans med Europeiska kommissionen och kandidatländerna.	2001	
5.1.2 Kommissionen skall förhandla med kandidatländerna för att ge dem möjlighet att delta i ECNN:s arbete. Kommissionen skall för rådet lägga fram ett utkast till mandat för dessa förhandlingar så snart som möjligt.	Kommissionen har på grundval av rådets förhandlingsmandat inlett formella förhandlingar med kandidatländerna	Första halvåret 2001	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.1.3 Kommissionen och medlemsstaterna skall fortsätta att stödja kandidatländerna med tekniskt bistånd och finansiering där det är nödvändigt i deras kamp mot narkotikamissbruk och olaglig narkotikahandel. Särskild uppmärksamhet bör, bl.a. inom ramen för Phare, ägnas åt utveckling av nationella strategier, nationella narkotikaenheter, kontaktpunkter för ECNN och effektiva kontroller av den narkotika som förs in i EU och kandidatländerna. För de länder som inte omfattas av Phare bör biståndsmekanismerna omfatta åtgärder för narkotikabekämpning. Kommissionen bör inom de givna ramarna söka nya finansieringskällor för samarbete med Turkiet och låta narkotikasamarbetet ingå i det planerade utkastet till partnerskap för anslutning. Partnersamverkan med inriktning på narkotika bör också övervägas samt tillgång till särskilda rådgivare i narkotikafrågor före en anslutning.	Sammanlagt har 20 miljoner euro ställts till förfogande för narkotikakontrollverksamhet enligt Phare 2000-programmet. Enligt Phares multinationella narkotikaprogram (1998) har 2 miljoner euro anslagits till ett gemensamt ECNN-Phare-projekt. Grundförordningen om ECNN ändrades genom rådets förordning (EG) nr 2220/2000 av den 28 september för att ge ECNN möjlighet att överföra sin kunskap till kandidatländerna.	Fortlöpande process	Åtagandet i Phare-programmet bör behållas efter den 30 september 2002 vad gäller instrumenten för kandidatländernas föranslutning till ECNN.
5.1.4 Rådet skall varje år hålla en debatt om EU:s alla biståndsprojekt i kandidatländerna som rör narkotikabekämpning.		Årlig debatt	
5.1.5 Kommissionen och medlemsstaterna skall genomföra föranslutningspakten om organiserad brottslighet och utvidga den till att omfatta alla kandidatländer.	Pågående diskussion inom expertgruppen för föranslutningspakten.		

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.2 Främja internationellt samarbete, integrera narkotikakontroll i EU:s utvecklingssamarbete och stödja de insatser som görs av FN och UNDCP, särskilt för att utveckla internationellt samarbete på grundval av de riktlinjer som antogs vid UNGASS i juni 1998 (strategimål 10)			
5.2.1 Kommissionen och rådet skall i de internationella insatserna för att motverka narkotikaproblemen prioritera kandidatländerna och de regioner i världen som är produktions- eller transitländer för narkotika som förs in i EU.	Samarbetet med kandidatländerna, de andinska och karibiska länderna, TACIS-länderna samt Iran och Afghanistan har förstärkts. Ett närmare samarbete håller på att byggas upp i Balkanländerna. Frågan om att koncentrera insatserna till de två viktigaste vägarna för införsel av narkotika till EU (kokain- och heroinvägarna) togs upp i kommissionens meddelande KOM(2001)301 av den 8 juni 2001.	Fortlöpande process	
5.2.2 Medlemsstaterna och kommissionen skall samordna sina projekt i tredje länder och regioner, så att de kan utvärdera och genomföra sina insatser gemensamt.		Fortlöpande process	Kommissionen och medlemsstaterna håller en regelbunden dialog om de åtgärder som vidtas inom arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor. Man överväger att upprätta två undergrupper inom arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor, som skall arbeta med kokain- respektive heroinvägen.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.2.3 Medlemsstaterna och kommissionen skall förstärka samarbetet med multilaterala och internationella organisationer när detta skulle effektivisera åtgärderna.	Samarbetet med FN:s organ för narkotikakontroll och brottsbekämpning (ODCCP) har fortsatt. Nya avtal har ingåtts med ODCCP för att genomföra projekt i Ryssland, Iran, Centralasien och Sydafrika. De behöriga tjänstegrenarna inom kommissionen håller på att granska löpande avtal mellan EG och ODCCP. Andra FN-organ (t.ex. UNESCO eller UNDP i Centralasien) eller regionala organ (t.ex. OAS – CICAD eller Eurocustoms, också i Centralasien) håller också på att genomföra EU-projekt.	Fortlöpande process	Samarbete med UNDCP diskuteras särskilt.
5.2.4 Kommissionen och medlemsstaterna skall fortsätta att tillhandahålla tillräckligt med resurser för att genomföra program och projekt för minskning av tillgången (t.ex. bekämpa olaglig narkotikahandel och stödja alternativ utveckling) och för minskning av efterfrågan. Medlemsstaterna och kommissionen skall varje år rapportera till rådet (arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor) om alla biståndsprogram som företagits på narkotikaområdet i tredje land och hålla en matris à jour. Kommissionen och medlemsstaterna skall underrätta varandra om alla biståndsprojekt på narkotikaområdet i tredje land, om möjligt och vid behov redan i ett förberedande skede.	Kommissionen samlade in uppgifter och lade i november 2001 fram en matris för arbetsgruppen för övergripande narkotikafrågor med alla pågående projekt som genomförs av kommissionen och medlemsstaterna. En uppdatering av matrisen pågår och förväntas vara klar i oktober 2002. För att skapa kontinuitet för insatserna i Barbadoshandlingsplanen, kommer narkotikakontroll att vara ett av de områden som får stöd enligt den nionde EUF:s regionalprogram för Karibien (2002-2007). De operationella anslagen för budgetpost B7-6310 (Nord-Syd-samarbete för bekämpning av narkotika) minskades av budgetmyndigheten till 1,6 miljoner euro år 2002 (från 5,5 miljoner euro).	Fortlöpande process	Kommissionens tjänstegrenar inledde i juli 2002 en ny omgång uppgiftsinsamling om EU-projekt om narkotika och skall lägga fram uppgifterna i en operationell, syntetisk och analytisk form. Nord-Syd-samarbetets framtid håller på att diskuteras.

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.2.6 Medlemsstaterna och kommissionen skall utarbeta en handlingsplan för narkotikasamarbete med Nordafrika och fullt ut genomföra de handlingsplaner som rör Latinamerika, Karibien och Centralasien.	Eftersom både heroin- och kokainvägen har varit högsta prioritet för kommissionens narkotikapolitik, har en handlingsplan för Nordafrika ännu inte kommit på dagordningen. Kommissionen kommer dock att undersöka denna fråga igen, mot bakgrund av EuroMeds regionala samarbetsprogram på området för rättsliga och inrikes frågor, som antogs i Valencia våren 2002. Vad gäller handlingsplanen för Latinamerika och Karibien (LAC), har EU fortsatt att hålla årliga möten inom ramen för LAC-EU-mekanismen och att ge stöd till samarbetsprojekt med regionen i kampen mot narkotika. EU:s handlingsplan för Centralasien har antagits av länderna i regionen (utom Turkmenistan) och kommissionen har utsett en EU-narkotikasamordnare för denna region.		
5.2.7 Kommissionen och medlemsstaterna skall hjälpa länder och regioner utanför EU att utveckla system för bekämpning av penningtvätt.	Ett gemenskapsprojekt för Karibien håller på att genomföras och bekämpning av penningtvätt förväntas få fortsatt stöd enligt den nionde EUF:s regionalprogram för Karibien. Nya avtal undertecknades 2001 för att bistå de asiatiska ASEM-partnerländerna. Ett projekt för Latinamerika övervägs för 2003-2004.	Fortlöpande process	

Åtgärd som man enats om i EU:s handlingsplan	Aktuell situation	Tidsram/ Prioritering	Kommentarer
5.2.8 Medlemsstaterna och kommissionen skall stödja utvecklingen av en gemensam internationell uppsättning indikatorer på området för efterfrågeminskning och främja en gemensam standard för nationell rapportering till internationella organisationer.	ECNN och UNDCP har nått enighet om vilka indikatorer som skall användas i tredje land.	Fortlöpande process	Kommissionen skall genom pilotprojektet i Venezuela utarbeta metodologier som är anpassade till länder som inte har kommit lika långt i utvecklingen.
5.2.9 Kommissionen och medlemsstaterna skall införliva narkotikaproblemet som en sektorsövergripande fråga med deras överstatliga samarbetsplaner (särskilt med utvecklingsländerna).	Narkotikabekämpning ingår nu i kommissionens strategidokument för de länder som betraktar denna fråga som en prioriterad fråga i sitt samarbete med EU. Regionalprogrammet CARDS på området för rättsliga och inrikes frågor har angett narkotikafrågan som sin andra prioritering.	Fortlöpande process	Narkotikafrågan skall integreras i den fleråriga programplaneringsprocessen och samordning mellan regioner skall säkerställas.
5.2.10 EU kommer att fortsätta stödja nationella insatser för att utrota olagliga narkotikaodlingar enligt principen om delat ansvar.	Projekt pågår i Colombia, Bolivia, Peru och Afghanistan för att uppmuntra alternativ utveckling och alternativa försörjningssätt i områden där olaglig narkotikaodling är betydande. Pakistan har nu liksom Centralamerika och de andinska länderna blivit stödmottagare enligt narkotikaprogrammen inom EG:s allmänna handelspreferenssystem.	Fortlöpande process	Att få dessa projekt att bättre komplettera åtgärderna i fråga om de främsta handelsvägarna.

BILAGA 3

EU-instrument på narkotikaområdet (2000-2002)

A. EU-instrument som antogs under perioden 2000-2002 (i kronologisk ordning)

- Europaparlamentets och rådets beslut om antagande av ett program för gemenskapsåtgärder på folkhälsoområdet (2001-2006). EGT L 271, 9.10.2002, s. 1
- Rådets beslut av den 22 juli 2002 om inrättande av ett ramprogram om polissamarbete och straffrättsligt samarbete (Agis). EGT L 203, 1.8.2002, s. 5
- Kommissionens förordning (EG) nr 1232/2002 av den 9 juli 2002 om ersättning av bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3677/90 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen och om ändring av förordning (EEG) nr 3769/92. EGT L 180, 10.7.2002, s. 5
- Rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper. EGT L 162, 20.6.2002, s. 1
- Rådets förordning (EG) nr 988/2002 av den 3 juni 2002 om ändring av förordning (EEG) nr 3677/90 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. EGT L 151, 11.6.2002, s. 1
- Resolution av rådet om införlivande av narkotikaförebyggande program i skolornas läroplaner. CORDROGUE 4 REV 3 – 8.5.2002
- Rådets rekommendation av den 25 april 2002 om förbättring av utredningsmetoderna när det gäller kampen mot den organiserade brottslighet som är kopplad till den organiserade narkotikahandeln: parallella utredningar av narkotikahandel genom kriminella organisationer och deras ekonomi och tillgångar. EGT C 114, 15.5.2002, s. 1
- Rådets rekommendation av den 25 april 2002 om behovet av att förstärka samarbetet och informationsutbytet mellan de olika specialiserade operativa enheterna i kampen mot den olagliga handeln med prekursorer i Europeiska unionens medlemsstater. EGT C 114, 15.5.2002, s. 3
- Resolution från rådet och medlemsstaternas företrädare om förebyggande av användning av s.k. partydroger. CORDROGUE 2 REV 3 – 15.4.2002
- Rådets beslut av den 28 februari 2002 om kontrollåtgärder och straffbestämmelser avseende den nya syntetiska drogen PMMA. EGT L 63, 6.3.2002, s. 14
- Gemensamt uttalande om narkotika från ministrarna i Europeiska unionens råd tillsammans med Europeiska kommissionen och kandidatländerna. CORDROGUE 7 REV 2 – 15.2.2002
- Rådets förordning (EG) nr 2501/2001 av den 10 december 2001 om tillämpning av en ordning med allmänna tullförmåner under tiden 1 januari 2002–31 december 2004. EGT L 346, 31.12.2001, s. 1

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG av den 4 december 2001 om ändring av rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar - Uttalande från kommissionen. EGT L 344, 28.12.2001, s. 76
- Rådets resolution om genomförande av de fem viktiga epidemiologiska indikatorer för narkotika som utarbetats av Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN). CORDROGUE 67 – 15.11.2001
- Rådets akt av den 16 oktober 2001 om upprättandet, i enlighet med artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen, av protokollet till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater. EGT C 326, 21.11.2001, s. 1
- Rådets beslut av den 28 juni 2001 om inrättande av ett program för stimulans, utbyte, utbildning och samarbete på det brottsförebyggande området (Hippokrates). EGT L 186, 7.7.2001, s. 11
- Rådets rambeslut av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. EGT L 182, 5.7.2001, s. 1
- Rådets förordning (EG) nr 1116/2001 av den 5 juni 2001 om ändring av förordning (EEG) nr 3677/90 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. EGT L 153, 8.6.2001, s. 4
- Rådets beslut av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt nätverk för förebyggande av brottslighet. EGT L 153, 8.6.2001, s. 1
- Rådets beslut av den 28 maj 2001 om översändande av prover med kontrollerade ämnen. EGT L 150, 6.6.2001, s. 1
- Handlingsplan mot narkotika mellan EU och Centralasien. CORDROGUE 25 – 13.3.2001
- Rådets rekommendation om harmonisering av statistik över brottsbekämpande myndigheters beslag av narkotika och olagligt använda prekursorer. STUP 29/2001, STUP 26/2001
- Rådets slutsatser om att lägga ut uppgifter om nya tendenser och mönster i fråga om narkotikamissbruk, bruk av flera narkotikapreparat och därmed förbundna risker på nätverk. EGT C 17, 19.1.2001, s. 2
- Konungariket Sveriges initiativ inför antagandet av rådets beslut RIF om inrättande av ett system för särskild kriminalteknisk profilanalys av syntetisk narkotika. EGT C 10, 12.1.2001, s. 1
- Rådets beslut av den 17 oktober 2000 om en samarbetsordning för medlemsstaternas finansunderrättelseenheter avseende utbyte av information. EGT L 271, 24.10.2000, s. 4
- Rådets förordning (EG) nr 2220/2000 av den 28 september 2000 om ändring av förordning (EEG) nr 302/93 om upprättande av ett europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk. EGT L 253, 7.10.2000, s. 1

- Rådets beslut av den 28 september 2000 om ingående av ett avtal mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Norge om Norges deltagande i arbetet vid Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk. EGT L 257, 11.10.2000, s. 23
- Kommissionens förordning (EG) nr 1610/2000 av den 24 juli 2000 om ändring av förordning (EEG) nr 3769/92 om tillämpning och ändring av rådets förordning (EEG) nr 3677/90 om åtgärder för att försvåra avledningen av vissa ämnen till olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. EGT L 185, 25.7.2000, s. 30

B. EU-instrument under diskussion

- Förslag till rådets rambeslut om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel.
- Förslag till rådets rekommendation om förebyggande och begränsning av risker i samband med narkotikamissbruk.
- Initiativ från Konungariket Spanien om upprättande av en konvention om tullförvaltningarnas kamp mot olaglig narkotikahandel på öppet hav.
- Utkast till rådets resolution om behandling av kriminella narkotikamissbrukare i samband med avtjänande av straff.
- Utkast till rådets resolution om generisk klassificering av nya syntetiska droger.
- Utkast till rådets rekommendation om utarbetande av anvisningar om provtagning.